

Gudrs, vēl gudrāks SKOLOTĀJS

„Labrīt, gudrie, kuri pēc mūsu tikšanās, daloties pieredzē un reflektējot par to, taps vēl gudrāki!” tā vairāk nekā 315 Kurzemes kolēģus profesionālās pieredzes forumā sveicināja Kuldīgas Centra vidusskolas direktore Brigita Freija.

Kurzemes pedagogu forumā programmas *Skola 2030* ekspertes Santa Kazaka un Inese Saldābola dāvanā saņēma metodiskos materiālus inženierzinībās, ko sagatavojušas Kuldīgas Centra vidusskolas skolotājas.

Forums, ko vadīja skolēnu TV viktorīnas *Gudrs, vēl gudrāks* vadītājs Toms Grēviņš, bija viens no plašākajiem nozares pasākumiem Kurzemē, tajā piedalījās Kuldīgas, Ventspils, Talsu novada un Ventspils skolotāji, izglītības pārvalžu pārstāvji, programmas *Skola 2030* vadība un mācību jomu eksperti. Svinīgā daļa un noslēgums notika kultūras centrā, bet praktiskās mācības un diskusijas pa grupām – V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolā. Pedagogi dalījās pieredzē par caurviju prasmju attīstību stundās.

Drīz beigsies trešais mācību gads,

kopš ieviests jaunais saturs, un beigsies Valsts izglītības satura centra projekta *Kompetenču pieeja mācību saturā jeb „Skola 2030”* pārejas periods. „Pēc dažādām pasaules izglītības sistēmām izstrādātās ieceres nozīme ir tāda, ka tā pamazām ievieš kompetenču pieeju,” teica projekta vadītāja Inese Saldābola. „Līdz šim vairāk strādāts ar izglītības ekspertiem un dažāda līmeņa vadītājiem, kas radījuši metodiskos līdzekļus. Šajā forumā skolotāji parāda reālo pieredzi – nevis tikai uzklauša labo piemēru un paņem jau noķertu zivi, bet paņem arī makšķeri, lai turpmāk ar to

strādātu. No viena 7. klases literatūras stundas piemēra izdomā, kā to lietot jebkurā klasē.”

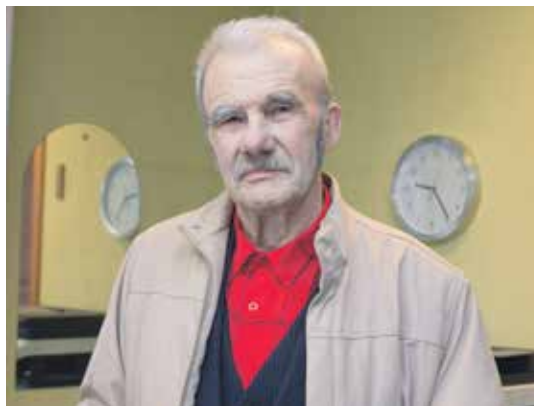
Mācību satura izstrādes vadītāja Santa Kazaka piebilda: „Skolotāji ne tikai rāda savu piemēru, bet kopā ar kolēģiem arī pārrunā, kā katram gājis. Cilvēks mācās nevis no savas pieredzes, bet no reflektēšanas par to.”

Skolas 2030 pārstāvji cer, ka domu apmaiņa būs noderīga un mācību jomu koordinātorus pašvaldībās stiprinās kā pedagogu pieredzes popularizētājus.

Daina Tāfelberga
Lailas Liepiņas foto

Pelču pārvaldes vadītājs **Matīss Ciņķis** – par savu amatu, slaveno bruņurupuci un aktīvajiem pagasta ļaudīm. → 13. lpp.

Sākam publicēt kurmālnieka **Jāņa Zvejnieka atmiņas** par izsūtījuma laiku Sibīrijā: „Atceros, kā māte pateica: „Nu, bērni, aunam tik kājas.”” → 12. lpp.

Kuldīdznieks **Edmunds Beks** par programmēšanas studijām Zviedrijā.

→ 9. lpp.

Latvijas Radio korespondente Inga Ozola **fotografē dabu**. → 5. lpp.

Otrdien, 21. martā:

- Studē pakalpojumu dizainu.
- Darina putnu būrišus.
- Sumina brīvprātīgos.
- Kā klājas bruņurupucim Rafaelam?
- Tiekas lauksaimnieki.

REDZĒJUMS

No pagātnes neaizbēgsi

Kristīne Pabērza

Līdz ar padomju pieminekļu nojaukšanu nekas vēl nav beidzies. Aktuāla ir Padomju Latvijas kultūras darbiniekiem veltīto tēlniecības darbu aizvākšana no sabiedrības acīm. Rīgas domes Pieminekļu padome nobalsojusi par vairāku tādu objektu demontāžu, taču par to vēl jālemt deputātiem. Ja salīdzina ar to, kā lielākā daļa tautas priecājās par okupekļa gāšanu Uzvaras parkā, te vērojama pavisam cita situācija: viedokļi krasi atšķiras. Daļa uzskata, ka padomju kultūras mantojums jāatstāj, citi – jānovāc.

„Vai literārais veikums kļuvis nevērtīgs tikai tāpēc, ka viņi dzīvojuši Padomju Savienībā?”

Diez vai padomju tēlnieku darbu aizvākšana no publiskām vietām mainīs mūsu vēsturi. Sāpīgās atmiņas par totalitārās varas pāridarījumiem tautai nav iespējams izdzēst. Un vai tiešām notikušais būtu jāaizmirst? Skaudrā pieredze, traģiskie cilvēku likteņi vienmēr atgādinās, ka dzīvojam blakus agresīvam un varaskāram kaimiņam. Diemžēl tam joprojām šķiet normāli iebukt svešā valstī, pārliecinoši apgalvojot, ka tas atnācis kā atbrīvotājs. Kaut arī pati padomju laikos neesmu dzīvojuši, esmu gana daudz lasījusi un dzirdējusi, cik grūti un baismīgi tas bijis. Varbūt tieši tāpēc, ka zinām, kā ir dzīvot nebrīv,

spējam tik empātiski atbalstīt ukraiņus un nosodīt Krievijas rīcību, par iespējamajām sekām nebaidoties.

Latvijas Televīzijas raidījumā *Kultūršoks* Publiskās atmiņas centra pētnieks Didzis Šēnbergs paudis pārliecību, ka vēstures liecībām no galvaspilsētas jāpazūd. Tā sabiedrība varot parādīt nosodījumu pret totalitāro režīmu. Bet vai tiešām jānovāc rakstnieku Annas Sakses, Andreja Upīša un Sudrabu Edžus pieminekļi? Vai literārais veikums kļuvis nevērtīgs tikai tāpēc, ka viņi dzīvojuši Padomju Savienībā? Viņi nebija vienīgi, kuri režīmam pielāgojās. Daudzi bijušie komjaunieši mūsdienās iestājas par Latvijas vērtībām. Ko darīsim ar tiem? Protams, bija arī tādi, kuriem padomju ideoloģija simpātizēja. Latvijā joprojām dzīvo indivīdi, kuri ar ziediem rokās te sagaidītu Krievijas karaspēku, cerot, ka atgriezīsies *vecie labie* laiki. Taču vai visi tālaika kultūras darbinieki jebkā vienā maisā?

Pilnībā saprotama šķiet okupekļa demontāža, jo pie tā padomju režīms tika slavināts. Pie A.Upīša pieminekļa neviens neiet svinēt 9. maiju ar šnabja pudeli un sarkanām neļķēm. Piekrītu tēlniekam Gļebam Panteļevam, ka uz šīm skulptūrām vairāk jāraugās kā uz mākslas darbiem. Pieminekļu nojaukšanu viņš salīdzina ar erotisku padarīšanu: labsajūta paaugstinās, izdalās endorfīns, un gribas vēl. Viņaprāt, šis precedents varētu eskalēties un veicināt kulturālu paškastrāciju. Gaujas ielā 1 pieminekļi A.Saksei jau novākts, Rīgas domes lēmumu nesagaidot. Vai arī *Pasakas par ziediem* vairs nedrīkstēsīm lasīt? Vai drīzumā nonāksim līdz aizliegto grāmatu sarakstam, kāds bija arī padomju laikos?

MANUPRĀT

Laba izglītība jāmeklē ar lupu

Nesen ļoti interesanta saruna par Latvijas izglītības kvalitāti man bija ar kuldīdznieku Edmundu Beku, un to varat lasīt šodienas *Kurzemniekā* (9. lpp.). Tagad viņš studē Zviedrijā un par mācībām šeit nesaka tos labākos vārdus, taču varu piekrist, ka par augstskolas prestižu vairāk runā reklāma, ne darbi. Pati esmu beigusi Liepājas universitāti, un jāsaka godīgi: ja kāds vaicā, ko esmu tur ieguvusi, vajag kārtīgi aizdomāties, jo šķiet, ka bez vairākiem kursiem varēju arī iztikt. Mācījos tolaik vēl jaunā programmā *Kultūras vadība*, un bijām kā izmēģinājuma trusīši. Katru gadu programmas vadītājs vaicāja, kā kursi patikuši un ko vajadzētu uzlabot, lai nākamajiem studentiem būtu labāk. Toreiz šķita interesanti, jo kursu klāsts bija plašs, taču arī pasniedzēji īsti nesaprata, ko tad no visa tai kultūras vadībai lai māca,

jo viņi bija strādājuši citās augstskolās ar citādu programmas nosaukumu. Līdzīgi stāsta E.Beks: tobrīd liekas, ka vienalga ir gan skolai, gan pasniedzējiem. Manuprāt, arī studentiem, jo studijas ir vieglas un dzīve ir skaista. Daļa pasniedzēju pusgada vērtējumu liek par sākumskolas cienīgiem uzdevumiem, daļa par smukām acīm, taču, kad šādu skolu pabeidz, kur ir gandarījums un zināšanas? Vienīgais gandarījums man bija par labi uzrakstītu bakalaura darbu, jo vienīgi tad bija tādas prasības, kas lika ko apgūt pašai. Liepājas universitātei diemžēl nav paveicies ar tik labu reklāmu kā Rīgas Tehniskajai universitātei, kas esot vadības galvenā problēma. Un tad brīnāties, kāpēc trūkst speciālistu un kāpēc jaunieši ar augstāko izglītību nevar atrast labu darbu.

Amanda Gustovska

TRIS PAR VIENU

Rīgas domes Pieminekļu padome 3. martā atbalstījusi sešu pieminekļu un plākšņu nojaukšanu vai pārvietošanu, saistot tos ar padomju laiku slavināšanu. To vidū ir pieminekļi rakstniekiem Andrejam Upītim, Annai Saksei, Aleksandram Puškinam, zinātniekam Mstislavam Keldišam, piemiņas plāksnes vēsturniekam Jānim Zutim un Komunistiskās partijas tipogrāfijai. Šis lēmums raisījis plašas diskusijas.

Kādi objekti būtu jānovāc, un kā to izvērtēt?

PIEMINEKĻI NAV VĒSTURES GRĀMATA

1. Artis Svece, filozofs un publicists, Latvijas Universitātes docents:

– Patlaban aktuāla ir desovjetizācija, un, manuprāt, tas ir būtisks uzdevums. Ir tādas piemiņas zīmes un ielu nosaukumi, kas saglabājušies varbūt pat tikai inerces pēc vien. Tāpēc vēlme kaut ko mainīt ir adekvāta. Taču problēma ir tajā, ka dažkārt vērtējam tikai pēc viena principa.

Mans ierosinājums ir ņemt vērā vairākus aspektus. Dažkārt saka: nojaukt pieminekļus nozīmē pārrakstīt vēsturi. Taču jāsaprot, ka pieminekļi nav tikai vēstures pieraksts vai mācību grāmata: ar tiem mēs kaut ko godinām, izceļam. Tāpat politiski mums kaut kas šķiet nepieņemams, bet piemineklim varbūt ir mākslas vērtība. Diskusijā par Uzvaras pieminekli vairākkārt pieminēts,

ka padomju laikos savukārt netika nojaukts Brīvības pieminekļis, jo skulptore Vera Muhina iejaucās, ka tas jāsauglabā, jo tam ir kultūrvēsturiska vērtība.

Es rosinu pieminekļu nozīmi izvērtēt četrās dimensijās: 1) vēstījums – satura atbilstība mūsu izpratnei par to, kas ir vērtīgs, godājams, izceļams, 2) vēsture – cik pieminekļi ir nozīmīgi vēsturiskās atmiņas saglabāšanā un atspoguļo mūsu pagātni, 3) mākslinieciskā vērtība – cik tas ir estētiski baudāms, nozīmīgs mākslas un kultūras vēstures kontekstā, 4) pilsoniskā vērtība – cik nozīmīgs ir pieminekļis kā pilsētas kultūras sastāvdaļa, kā to vērtē iedzīvotāji, vai tas viņiem svarīgs, vai veicina pilsonisko vidi.

JĀIZVĒRTĒ PADOMJU LAIKS KOPUMĀ

2. Mārtiņš Mintauris, vēsturnieks, Latvijas Universitātes docents:

– Latvijas sabiedrībai atbildes uz šo jautājumu nav. Mēs varētu atbildēt, ja pašī būtu pārdomājuši savu padomju laika pieredzi. Tā kā tas nav sistemātiski darīts, tad ir kā nu kurā gadījumā. Visā šī kampaņa parāda, kāda valsts un pašvaldību līmenī attieksme pret padomju periodu ir vispār. Neviens nav mēģinājis pēc konkrētiem kritērijiem noteikt, ko no šī perioda publiskajā telpā saglabāt un ko ne.

Kas attiecas uz Ministru kabineta 448. noteikumos minētajiem 69 okupācijas režīmu slavināšanai objektiem, kuri bija jānojauc, komisijai ir bijuši noteikti kritēriji, pēc kuriem saraksts izveidots. Taču nacistisko režīmu slavinošu objektu sarakstā nez kāpēc nebija, kaut gan minēts, ka attiecas gan uz PSRS, gan nacistiskās

Vācijas okupācijas režīmu.

Pašvaldības vadās pēc savas izpratnes par to, kas satrauc, kas traucē. Maisam gals ir vaļā, bet, kas un pēc kādiem principiem tiek atzīts par kaitīgu, nederīgu vai, gluži otrādi, saglabājamu, nav skaidrs. To neviens nav definējis. Būtu jāizvērtē padomju periods kopumā, un tas nav darīts kopš 1992. gada. Pieminekļi jau ir tikai daļa no visa. Izvērtēšana attiecas arī uz to, ko no padomju laika literatūras, mākslas mācīt skolās. Ar apbūvi ir citādi, jo attiecībā uz to svarīgi ir funkcionālie kritēriji, bet arī par to Rīgā bijušas diskusijas, vai drīkst sirpis un āmurs rēgoties krastmalas dekorācijās, Zinātņu akadēmijas fasādē un citur.

Kāpēc padomju periods nav izvērtēts? Tāpēc, ka bija citas aktualitātes, problēmas. Un tie ir jautājumi, kurus sev uzdot nav visai patīkami.

KĀ LIECĪBAS SAGLABĀJAMAS KRĀJUMOS

3. Eduards Dambergs, Kuldīgas novada muzeja vadītājs:

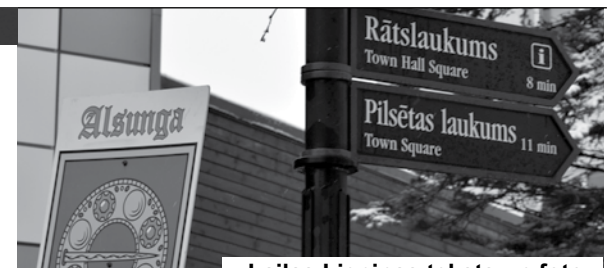
– Muzejs šādu jautājumus neizlemj – tie ir politiski lēmumi. Taču kā mantojuma saglabāšanas iestāde glabājam to, kas pie mums nonāk. Kad pieminekļi vai plāksnes tiek demontētas, lemjam, vai tās kā vēstures liecības uzņemt krājumā. Kas attiecas uz padomju propagandas nolūkos izliktajām piemiņas plāksnēm Kuldīgā, mēs jau agrāk rosinājām vērtēt, vai tām pilsētā ir vieta. Mūsu ieskatā tām jābūt kā vēstures liecībām muzeju krājumos, bet ne

pilsētā. Kā jau tas zināms, virkne padomju režīmu slavinošu objektu Kuldīgas novadā ir demontēti un lielākā daļa nonāks Latvijas Okupācijas muzejā, daži – mūsu muzejā. Līdzīgas padomju laika plāksnes krājumā ir uzņemtas arī agrāk, tās mums nodotas, atjaunojot ēkas, pie kurām tās bijušas. Tāpat glabājam plāksnes ar dažādu iestāžu nosaukumiem. Muzejs izvērtē, cik priekšmets ir unikāls un saglabājams. Galveno vērtību veido tieši stāsts un konteksts, kas tiek rūpīgi aprakstīts.

Līga Gabrāne

FOTOKOMENTĀRS

Lai vieglāk orientēties Kuldīgas novadā, jāvadās pēc norādēm. Kur laukumi un kur meklēt Alsungu, skaidri norādīts. (Mirkļis novada sporta spēlēs.)

Lailas Liepiņas teksts un foto

RUNĀ SPECIĀLISTS

Aina Poiša,
ģimenes psihoterapeite

Atbalsta projekts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai *Pumpurs* sesto gadu strādā ar skolēniem, kuriem identificēts mācību pārtraukšanas risks. Visbiežāk par iekšējiem *sastrēgumiem* jaunieši liecina ķermeņa valoda. Viena meitene stāstīja, ka atbildi uz skolotājas jautājumu zina, bet nevar pacelt roku – tā vietā nodur galvu. Pēcāk viņa mājās pati sev pārmet, ka varēja un nevarēja vienlaikus. Ja

Maģiskais trijstūris: skola, vecāki un bērni

skolotājs ir vērtīgs, tā ir pietiekami izteiksmīga ķermeņa valoda. Pieņemsim, ka tā ir brīnišķīga skolotāja, kas to pamanījusi. Viņa nespiež, bet paaicina meiteni uz sarunu. Aci pret aci, lai neuzbāzīgā veidā pajautātu: „Kā tev iet, kā tu jūties? Es redzēju, ka ar tevi kaut kas notika. Vai tu gribi man to pastāstīt?” Individuāla pieeja vienmēr ir labs žests. Tad arī pusaudzīm kļūst mazliet drošāk – ir sajūta, ka pasaulei nav vienalga, kas ar viņu notiek.

Ideālā variantā arī vecāki pamana, ka bērns skolā uzvedas un jūtas citādi nekā mājās. Ja ir labs kontakts, tad ir svarīgi arī bērnam savā veidā paprasīt atļauju, piemēram, vaicājot: „Kā tu domā, vai tas tev neliktos jocīgi, ja es piezvanītu skolotājai un parunātu? Varbūt mēs varam atrast kopīgu risinājumu, varbūt ir kaut kas, ko tu pats nevari līdz galam saprast.”

Bērnam ir svarīgi just pieaugušo interesi, bet tā, lai tā nav uzbāzīga un lai neatņem iespēju pašam lemt, kā viņam būtu labāk.

Mēs kā vecāki pārāk maz bērnos ieklausāmies un pārāk maz palaujamies uz to, ka viņiem varētu būt savs viedoklis. Vēl arī tā mūsu svētā pārliecība: es zinu labāk, es esmu pieaugušais. Klāt vēl mūsu vismīļākā frāze: „Kad es augu, tas tā nebija.” Bet bez tā mums jāmacās iztikt. Šāda pieeja izveido šausmīgu paaudžu aizū. Nu kā lai jaunieši tiek tur, kur saule bija spožāka un zāle zaļāka, ja viņš ir jauniešs, kurš dzīvo šajā laikā, šajā situācijā un ar savām iekšējām problēmām?

Mums jākļūst cilvēciskākiem, tas nozīmē, empātiskiem, iejūtīgākiem, savas subjektīvās izjūtas jāapslēpj kopējās lietās labā. Mūsu pieredze, kā tikt galā ar grūtībām, ir lielāka nekā bērniem.

PĒC PUBLICĒTĀ

Kritušo strēlnieku piemiņa jau iemūžināta

Pēc 10. martā publicētās diskusijas par ieceri veidot Kuldīgā pieminēkli brīvības cīnītājiem ar *Kurzemnieku* sazinājās bijusī novada muzeja eksperte pētniecības darbā *Daina Antoniška*, iepazīstinot ar savu 2016. gada pētījumu. Viņa uzskata, ka jautājums sen jau ir atrisināts.

„1927. gadā nodibinātajai Latviešu veco strēlnieku biedrības Kuldīgas nodaļai bija iecere izveidot pieminēkli latviešu strēlniekiem un nacionālajiem karavīriem pilsētai piederošajā dārzā pie Liepājas ielas (blakus ēkai Kalpaka ielā 2/4). Pieminēkļa pamats iesvētīts un pamatakmens ielikts 1935. gada 12. maijā. Šajā dienā ierakta laika kapsula ar vēstījumu un lapiņu pieminēkļa pamata iesvētes atcerei, kas izrakta 1970. gada 7. decembrī. Tā glabājas Kuldīgas novada muzeja krājumā.”

KRITUŠO VĀRDI ANNAS BAZNĪCĀ

„1936. gadā izstrādāts Kritušo latviešu strēlnieku pieminēkļa mets obeliska formā, bet vēlāk izvirzījās doma, ka ceļams idejisks pieminēklis. Konkurss tika izraudzīts tēlnieka E.Zvirbuļa mets – māte Latvija ar kara laukā kritušo karavīru. Projekts tika iesniegts apstiprināšanai Ministru kabinetā, taču tur atzina, ka pieminēklis kritušajiem karavīriem ceļams tikai tādā vietā, kur kāds no kritušajiem apglabāts. Tā kā vieta Kuldīgā, kur bija paredzēts celt pieminēkli, šim nosacījumam neatbilda, projekts noraidīts. Tā vietā vecie strēlnieki nolēma izgatavot piemiņas plāksni par Latviju kritušajiem strēlniekiem un nacionālās armijas karavīriem no Kuldīgas novada. Plāksne novietota Kuldīgas latviešu baznīcā (Sv. Annas baznīcā). Pieminēklim savāktos līdzekļus tika nolemts nodot nākamā atbrīvošanas pieminēkļa fonda rīcībā. Piemiņas plāksnes projektu izstrādājis mākslinieks J.Audriņš, kurš Annas baznīcu izdaiļojis. Plāksne atklāta un iesvētīta 1940. gada 6. janvārī.

1952. gada 24. oktobrī Annas baznīcas mācītājs Oļģerts Vasers to uzdāvināja Kuldīgas muzejam. 1989. gada 24. augustā draudzes padome lūdza muzejam piemiņas plāksni atdot atpakaļ. Tagad tā atrodas baznīcā.”

NAV APBEDĪTS NEVIENS KRITUŠAIS

„Pieminēklis kritušajiem latviešu strēlniekiem un nacionālās armijas karavīriem nevar tikt celts uz pamatiem dārzā pie ēkas Kalpaka ielā 2/4, jo tur neviens no kritušajiem nav apbedīts. Ko ar pieminēkļa pamatiem darīt? To vajadzētu lemt Kuldīgas novada domei sadarbībā ar iedzīvotājiem un interesentu grupu, kas jautājumu par neuzcelto pieminēkli vairākkārt aktualizējusi. Kuldīgas novada kritušo latviešu strēlnieku un nacionālās armijas karavīru piemiņa jau iemūžināta ar plāksni pēc tēlnieka J.Audriņa meta. Tajā iegravēti kritušo karavīru vārdi un uzvārdi.”

NOLĒMA CELT BRĪVĪBAS PIEMINEKLI

„Tā kā iecere par pieminēkli kritušajiem strēlniekiem un nacionālās armijas karavīriem dārzā pie Liepājas ielas tika noraidīta, veco strēlnieku biedrība no šīs idejas atteicās. Bija radusies cita iecere – celt Kuldīgā jaunu brīvības pieminēkli. Par to pilsētas galva J.Dreimanis tika informēts veco strēlnieku biedrības pilnsapulcē 1938. gada februārī. Sapulce nolēma strēlnieku pieminēklim savāktos līdzekļus – vairāk nekā 3000 latu – nodot Kuldīgas brīvības pieminēkļa fonda rīcībā. Organizāciju un iestāžu pārstāvji 1938. gada 18. marta sanāsmē piekrita, ka Kuldīgā jāuzceļ stalts atbrīvošanas pieminēklis, un vienojās, ka tas ceļams visa apriņķa mērogā. Pieminēklis bija paredzēts pašā pilsētas centrā – bijušajā tirgus laukumā pretim valdes namam. Kuldīgas pilsētas un apriņķa pašvaldības un sabiedriskās organizācijas, sākot priekšdarbus

1936. gadā Kuldīgā izstrādātais Kritušo latviešu strēlnieku pieminēkļa mets obeliska formā.

atbrīvošanas pieminēkļa celšanai, jau bija aprēķinājuši summas, kas varētu pieminēkļa fondā ienākt no ziedojumiem. Summa sasniedza 25 000 latu. Drīzumā bija paredzēts izsludināt sacensību pieminēkļa projektam (tuvāku ziņu nav). Tika norādīts, ka Baznīcas ielā būšot jānojauc dažas nepiemērotas ēkas, kas traucē apkārtnes un pieminēkļa kopiespaidu.

Ko darīt ar ideju par brīvības jeb atbrīvošanas pieminēkļa celšanu tagadējā Rātslaukumā pretī pilsētas domei? Rātslaukuma izveide ir pabeigta, te jau ir pieminēklis Ēvaldam Valteram. Vai Kuldīgas iedzīvotāji vēlas idejisku pieminēkli brīvībai, kas būtu nevis saistīts ar vienu konkrētu laika posmu Latvijas atbrīvošanas cīņu vēsturē, bet ietvertu sevī ideju par Latvijas brīvību, kuras dēļ arī kuldīdznieki ir dažādos laika posmos cīnījušies? Par to lemt Kuldīgas iedzīvotājiem.”

Uzklausījusi **Kristīne Pabērza**

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Kā rūpēties par veselību? Cik bieži apmeklējat ģimenes ārstu?

Lauris Milbrets, gleznotājs:

– Man veselība ir laba. Pie ārsta vispār neesmu bijis. Ģimenes ārsti nemaz neatceros vārdu. Neatceros arī to, kad pēdējo reizi būtu bijis uz kādu medicīnisku izmeklējumu. Šķiet, agrāk esmu nodevis asins analīzes, kad ar sievu gaidījām bērniņu, taču ne sūdzību dēļ. Vienīgais ārsts, kuru apmeklēju, ir zobārsts. Neteikšu, ka es tā īpaši par veselību domātu. Ļoti neveselīgus ēdienus neēdu. Iepērkot pārtiku, visa ģimene pievēršam uzmanību tam, lai nebūtu kaitīgu konservantu. Nedaudz sportoju.

Dace Puzarele, sētniece:

– Pie ģimenes ārsta pēdējo reizi biju pagājušogad. Kad esu, tad arī nododu asins analīzes – kādu reizi divos gados iznāk. Uz ikgadēju veselības pārbaudi neeju, vien tad, ja ir kādas sūdzības. Kādu pārtiku izvēlos, tam līdzī nesekoju. Par veselību rūpējos, ēdot dabīgos vitamīnus: ziemā augļus no veikala, vasarā ābolus, burkānus, bumbierus, rabarberus, skābenes no dārza. Ziemai neglabāju, jo nav, kur uzglabāt.

Ludmila Ullase, pensionāre:

– Ārstus apmeklēju ļoti reti, jo nekādus medikamentus nepanesu. Ārstējos ar dabīgiem, homeopātiskiem līdzekļiem. Vitamīnus nelietoju, bet, kad saaukstējos, dzeru zaļu tēju ar medu. Jūlijā gadījās saslimt ar abpusēju plaušu karsoni, tad gan dabūju dzert antibiotikas un nodot asins analīzes.

Zigurds Blūms, pensionēts elektrīķis:

– Varbūt reizi gadā pie ārsta aizeju un nododu asins analīzes – tā prasa ģimenes ārsts. Pārtikai īpašu nozīmi nepiešķiru – ēdu visu, kas karojas. Ar veselības problēmām bieži nesaskaros. Papildus lietoju D vitamīnu.

Kate Krauze, Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolas skolniece:

– Ļoti bieži pie ārstiem neeju – gadā divas reizes iznāk pārbaudīt asinis. Reizi gadā jātaisa, ja brauc uz sacensībām no sporta skolas. Analīzēs parasti pārbauda arī D vitamīna daudzumu organismā. To lietoju tad, kad atceros. Cenšos iegādāties dabīgu pārtiku un skatos, lai uzņemtu vairāk olbaltumvielu. Īpašu uztura plānu neveidoju.

Georgs Jakovļevs ar sievu Gaidu, pensionāri:

– Ja ir kāda kaite, pie ārsta aizeju, bet citādi veselībai īpaši līdzī nesekoju. Tā ir laba – nezinu, kad pēdējo reizi nācās pie ārsta iet. Asins analīzes nodevu pirms diviem trim gadiem. Manu veselību vairāk pieskata sieva. Viņa redz, ka kaut kas nav, un liek pie ārsta aiziet. Kādu vitamīnu, tableti viņa man dod, to dzeru, bet pats nezinu, ko. Vienu laiku deva kompleksos vitamīnus, tagad dzeru D vitamīnu. Pārtiku gan cenšamies ēst veselīgu – vairāk lietojam dārzeņus un zaļumus. Kādi ziemā veikalā pieejami, tādi ir. Iespējas pašiem izaudzēt nav, taču ik pa laikam kāds pazīstamais ko atved no sava dārza.

Amanda Gustovska
Jēkaba Aleksandra Krūmiņa foto

Ģimeņu vakarā Skrundā tika sveikti arī Dace un Vilnis Grāveļi, kuri ir kopā 45 gadus. Dace kā bijusi dzimtsarakstu nodaļas vadītāja ir tradīcijas aizsācēja.

Skrundas kultūras namā ģimeņu vakarā apsveikti 48 pāri, godinot attiecību gadadienas un īpaši izceļot tos, kuri laulībā nodzīvojuši 50 gadu un vairāk.

Šī tradīcija Skrundā sāka 2011. gadā, bet pandēmijas ierobežojumu dēļ bija jāietur pauze, tāpēc tagad apsveikti tie, kuri laulības jubileju svinējuši pēdējos trīs gados: pavisam 48 ģimenes no piecu līdz 55 gadu kāzu jubilejai. Kā pāri, kuri piedzīvojuši smaragda kāzas jeb 55 gadu kopdzīvi, sveikti Ārija un Jānis Storķi, Tamāra un Ansis Dēvici. Zelta kāzas jeb 50 gadus kopā piedzīvojuši četri pāri: Silvija un Arnolds Vītoli, Arta un Valdis Rožkalni, Mārīte un Valdis Lastenieki, Solveiga un Andris Kaudzes. Savukārt

safira kāzas sagaidījuši jeb 45 gadus kopā nodzīvojuši Dace un Jānis Kalnieši, Anita un Visvaldis Balceri, Dace un Vilnis Grāveļi.

Pasākumu vadīja dziedātāja un ugunsdzēsēja Jāņa Buķeļa ģimene, un viņš ar sievu Daci nākamajā gadā svinēs sudrabkāzas. Ģimenes sveica Skrundas un pagasta pārvaldes vadītāja Guna Skrebele, Kuldīgas novada domes priekšsēdes vietnieks Artis Roberts, kā arī radi un draugi. Pasākumu apmeklēja 163 cilvēki. Daudziem šis vakars kļuvis par iecienītu tradīciju un iespēju atpūsties plašākā lokā.

Līga Gabrāne
Aivitas Staņevičas foto

Top moderna zāle skolēniem

I. Zeberiņa Kuldīgas pamatskolā korpuss, kurā atrodas sporta zāle un palīgtelpas, tiek pārveidots par mazu un lielu daudzfunkcionālu zāli sportam un citām nodarbībām. Būvdarbus paredzēts beigt jūnijā.

Pirmajā zālē būs arī spoguļsiena, kur mazākiem bērniem notiks sporta un deju nodarbības, bet lielajā darbosies vecāko klašu skolēni. Lielo telpu varēs izmantot arī kā auditoriju apvienotu klašu nodarbībām.

Skaidro Kuldīgas attīstības aģentūras projekta vadītāja Madara Dravniece: „Tikko ieklāts transportbetons, tas papildina jau ierīkoto drenāžu un jauno grīdu aizsargās no šai vietai raksturīgā augstā gruntsūdens.” Tiks modernizēta apkure, ventilācija un apgaismojums. Paredzēts arī griestus, sienas un grīdu atjaunot atbilstoši sporta vajadzībām, tajā pašā laikā telpu pielāgot pasākumiem: lekcijām, grupu nodarbībām, izlaidumam. Te strādā SIA AB būvniecība, iesaistot projektētājus no 3D biroja, bet darbu pārbauda būvuzraugs Jānis Cinis. Kopējās izmaksas ir ap 460 000 eiro bez PVN.

Inta Jansone
Jolantas Hercenbergas foto

Pašlaik tiek betonēta I. Zeberiņa Kuldīgas pamatskolas sporta zāles grīda.

Ja gribat jauniešiem dot darbu vasarā

Līdz 6. aprīlim Nodarbinātības valsts aģentūra (NVA) aicina pieteikties tos darba devējus, kuri vēlas skolēniem vasarā piedāvāt darbu no jūnija līdz augustam.

Valsts līdzfinansētājās vietās varēs strādāt skolēni no 15 līdz 20 gadiem, kuri mācās vispārējās, speciālās vai profesionālās izglītības iestādēs. Šo iespēju varēs izmantot arī Ukrainas iedzīvotāju bērni.

Darba devējs saņems dotāciju skolēna mēneša algai – 50% no valstī noteiktās minimālās algas. Nodarbinot skolēnu ar invaliditāti, dotācija būs minimālā alga. NVA maksās arī par skolēnu obligāto veselības pārbaudi, ja to paredz normatīvie akti, kā arī apdrošinās pret nelaimes gadījumiem darbavietā. Būs atbalsts darba vadītāja atalgojumam. Darba devējam jānodrošina līdzfinansējums skolēna algai, nodokļu nomaksa un kompensācija par neizmantoto atvaļinājumu. Mēneša atlīdzībai par pilnu nostrādāto laiku jābūt vismaz

minimālajai algai – 620 eiro pirms nodokļu samaksas.

Skolēni varēs strādāt vienu mēnesi, atsevišķos gadījumos līdz diviem mēnešiem. Darba devējs ar konkrētu audzēkni par vietu un laiku var vienoties, norādot to pieteikumā. Skolēni nedrīkst darīt to, kas saistīts ar paaugstinātu risku viņu drošībai, veselībai, tikumībai un attīstībai.

Veidlapa darba devējam jāaizpilda vietnes www.nva.gov.lv sadaļā *Piedāvāju darbu*. Pieteikums kopā ar darba vietu sarakstu un pienākumu aprakstu jāiesniedz attiecīgajai NVA filiālei. Ja kāds vēlas darbu skolēniem piedāvāt vairākās vietās, pieteikums jāparaksta ar e-parakstu un jāsūta e-pastā: pasts@nva.gov.lv.

Šogad valsts finansējums ir trīspusis miljoni eiro, un darbs būs 10 302 jauniešiem. Skolēni darbam vasarā varēs pieteikties maijā.

Kristīne Pabērza

POLICIJAS ZIŅAS

Brauc stipri piedzēries un vēl mēģina bēgt

Stāsta Valsts policijas Kurzemes reģiona pārvaldes vecākā speciāliste Madara Šeršņova.

15. martā ap 18.40 Valsts policijas Ziemeļkurzemes iecirkņa darbinieki devās uz Skrundas pagastu, kur Kuldīgas novada pašvaldības policija bija aizturējusi iereibušu autovadītāju. Patruļa ievērojusi automašīnu *Ford*, kas pa Liepājas–Rīgas šoseju tika vadīta nepārliecināti, vairākkārt iebraucot pretējā joslā un visbeidzot no ceļa nobraucot. Kārtībargiem radās aizdomas, ka vadītājs ir piedzēries vai citu apreibinošu vielu ietekmē. Patruļa ieslēdza bākugunis un ar skaņas signāliem norādīja, lai apstājas. Taču aizdomīgais braucējs rīkojumam nepakļāvās, paātrināja ātrumu un centās aizbēgt. Kādā brīdī vadītājs strauji nobrauca no šosejas un apstājās. Kad piebrauca pašvaldības policijas auto, vadītājs pēkšņi sāka virzīties atpakaļgaitā, tomēr policisti paspēja automašīnas *Ford* durvis atvērt un izņemt aizdedzes atslēgas. Braucējs atzinās, ka ir lietojis alkoholu. Ierodoties Valsts policijai, konstatētas 3,11 promiles. Sākts kriminālprocess par braukšanu dzērumā, arī administratīvais process par nepakļaušanos vairākkārtējai likumsargu prasībai automašīnu apturēt, tas ir, par bēgšanu – par to paredzēts sods no 1200 līdz 2000 eiro, kā arī tiesību atņemšana uz pieciem gadiem.

10. martā ap 14.30 satiksmes negadījums notika Kuldīgā pie veikalā *Rimi*, bet vadītājs aizbraucis, policijai neziņojot. Vainīgais noskaidrots. Automašīnas *Renault* vadītājs, braucot atpakaļgaitā, nebija kārtīgi apskatījis, uzbraucis taras depoiztelpas ieejai, to sabojājot. Konstatēts, ka vīrietis nav laikā apmeklējis veselības pārbaudi, līdz ar to braukt ir liegts. Turklāt *Renault* novietots, neievērojot zīmi *Apstāties aizliegts*. Tā braucējs kopumā izdarījis četrus pārkāpumus, un administratīvais process ierosināts par satiksmes negadījumu, par vietas atstāšanu, ceļa zīmes neievērošanu un braukšanu tad, kad ir tiesību aizliegums. Tajā pašā dienā ap 15.00 Kuldīgas slimnīcā nogādāta jaunie, kuru notriekusi automašīna. Sākotnējā informācija liecina, ka Piltenes ielā uz pārejas vietai uzbraukusi automašīna *Ford*, ko vadījis vīrietis. Sākts administratīvais process.

12. martā 19.30 Sūru ielā *Audi* vadītājs braucis ar nepareizu ātrumu, nobraucis no ielas, sabojājis ceļa zīmi un aizbraucis, policijai nepaziņojot. Sākti divi administratīvie procesi.

13. martā ap 16.00 Aizputes ielā aizturēts velosipēdistis 2,82 promiļu reibumā. Sākts administratīvais process.

Pierakstījusi **Daina Tafelberga**

NO MEDIĶU IKDIENAS

Trīsreiz sakož sveši suņi, saskrāpē paša kaķis

Par notikumiem stāsta Kuldīgas slimnīcas uzņemšanas nodaļas vadītāja Svetlana Serpāne.

9. marts. Daudz traumu: tās gadījušās gan skolā, gan sportošanas laikā, tās guvuši arī vairāki bērni. Kādu sakodis svešs suns – cilvēkam sniegta palīdzība.

10. marts. Ļoti daudz darba – palīdzība sniegta 46 pacientiem. Vairākiem ir traumas, kas gūtas, krītot uz ielas, arī sportojot. Mazs bērns saindējies ar nikotīna spilventiņu – viņam sniegta palīdzība. Vairākiem bērniem ir klepus un iesnas, vienam parādās pozitīvs kovida tests.

11. marts. Atkal daudz traumu, tostarp bērniem. Vairākiem mazajiem ir sadzīvē gūtas vaļējas brūces – tām uzliktas šuves. Bērniem ir sāpes vēderā un elpceļu saslimšana.

12. marts. Vairākiem cilvēkiem ir traumas, trīs cietuši satiksmes negadījumā, bet smagi bojājumi nav konstatēti, un pēc apskates viņi palaisti mājās. Kādu pamatīgi saskrāpējis paša kaķis.

13. marts. Zīdānītis guvis apdegumus – viņam sniegta palīdzība. Kādu sakodis suns, un cilvēkam sāka potēšana pret trakumsērgu – profilaktiski to dara tad, ja iekodis svešs suns.

14. marts. Bērns sasitis seju, arī pieaugušajiem ir traumas: sasitis, ribu lūzums, augšstilba kaula lūzums, dažādas brūces.

15. marts. Daudz pacientu ar dažādām traumām. Kādu atkal sakodis suns. Bērniem ir paaugstināta temperatūra, sāpes vēderā, vemšana, vairāki ievietoti stacionārā. Arī daži pieaugušie terapeitiskā profila pacienti ievietoti slimnīcā, tostarp reanimācijas nodaļā.

Pierakstījusi **Inta Jansone**

„Skaistākas par saulrietiem var būt tikai rītausmas”

Teju visu vasaru *Latvijas Radio* korespondente Kurzēmē, rudbārzniece Inga Ozola cēlusies ap 4.00, lai fotografētu to burvību, ko var piedzīvot tikai tad, kad daba mostas.

„Sveicinot sauli no rīta un pavadot vakarā, tā pa īstam apzinos, ka esmu daļa no visa: no Visuma, no zemeslodes, kas griežas, un saules, kas silda, dod dzīvību it visam, modina it visu,” atzīst žurnāliste, kurai fotografēšana ir kā meditācija.

KONCERTS UPĒ, BROKASTIS RASĀ

Līdz 21. aprīlim Skrundas kultūras nama mazajā zālē apskatāma I.Ozolas fotoizstāde *Rītausmā* – dabā tverti mirkli. Tie tapuši 2020. gadā pasākumam *Ausma*, kura devīze bija *Koncerts upē, brokastis rasā*. „Mani uzrunāja biedrība *Bārtas upes radošā apvienība*, kas jau daudzus gadus upē rīko koncertu. Nīcas *Upeskrastos* ir neliela laivu novietne, kur notiek izstādes. Zinot, ka fotogrāfiju dabu, aicināja arī mani. Tā kā koncerts notiek tad, kad saule aust, nolēmu, ka fotografēšu rītausmā. Radās nosaukums *Rītausmā... Skaistākas par saulrietiem var būt tikai rītausmas*,” stāsta autore.

AR ŠAMAŅA BUNGĀM ŪDENĪ

Fotogrāfijas tapušas galvenokārt dzimtajos Rudbāržos – pļavās, mežā: „Es fotogrāfēju sajūtas rītausmā. To, kā es saredzēju rītu. Tā var būt rāsas lāsīte, saules aušana, ēnu atspīdums mežā ap papardes lapiņu...” Šo nodarbi autore salīdzina ar meditāciju: „Tu izej dabā, atslēdzies no darba, no visa. Esi tikai tu, daba un fotoaparāts. Īpašus mirklus un izjūtas parasti var notvert tomēr vienatnē. Cilvēks ilgāk vēro dabu un nesteidzas.”

Viens rīts fotografēts pie Sv. Trīsvienī-

Fotogrāfe un žurnāliste Inga Ozola iemūžina arī ceļojumus. Šeit viņa Zakopanē, Polijā.

bas Sieksātes sieviešu klostera: „Klostera māsa no rīta nāk ar piena kanniņu un prasa, ko es te daru tik agri. Atbildu, ka fotogrāfēju izstādei, un vaicāju, vai drīkstu uzkāpt klostera kalnā, jo no tā paveras īpaši skaists skats un var redzēt, kā saule aust. Man atļāva, un tieši tur viņām labības laukā ziedēja rudzupuķes. Tas ir iemūžināts,” atklāj I.Ozola.

Darbos redzama arī autore bijusī kolēģe Laura Drēziņa, ar kuru kopā strādāts Liepājā televīzijā un kura tagad spēlē kokli un māca to citiem. „Tas bija vesels piedzīvojums, kā mēs fotografējāmies upē – Bārtas pietekā Vārtājā. Tapa fotogrāfijas, kurās Laura gan ar kokli, gan šamaņa bungām redzama upē,” stāsta izstādes autore.

IR CEĻĀ

Interese Ingai radusies jau pusaudzes vecumā: „Piena muižā notika nometne Latvijas un ārzemju latviešiem. Valsts neatkarības atjaunošanas laikos tas bija liels notikums. Tur bija iespēja iepazīt melnbaltu fotogrāfiju. Visi bērni fotografē-

Ingas fotoizstāde Skrundas kultūras namā.

ja, attīstījām filmiņas, un radās interese,” atceras I.Ozola. Tā fotografēšana kļuvusi par hobiju, turklāt pēdējos gados pabeigti vairāki kursi. „Neesmu profesionāla fotogrāfe, taču esmu attīstības ceļā un mācos par tādu tapt,” saka I.Ozola.

ATGRIEŠANĀS RUDBĀRŽOS

Autore pārcēlusies uz dzīvi tuvāk dabai, Rudbāržos atjauno senu meža māju un rūpējas par bioloģisko daudzveidību. „Aptuveni 20 gadus dzīvoju Liepājā un pirms dažiem gadiem atgriezies. Viss sākās ar to, ka meklēju vietu tuvāk dabai un te atradu aizaugušu teritoriju, kurā bija milzīga, sena klēts un veca, pamesta mežsarga, mežziņa māja, kas tāda bijusi jau muižas laikos. Vieta ir īpaša ar to, ka tur aug ozoli, arī trīs dižkoki.” Pirms gadiem sešiem Inga īpašumu iegādājusies un sākusi atjaunot.

I.Ozola ir ilggadēja *Latvijas Radio 1* korespondente un televīzijas žurnāliste Liepājā, kas veido fotoreportāžas portālam *Lsm.lv*, bet brīvajā laikā fotografē dabu. Īpaši viņa iedvesmo mežs un savvaļas augi, un tas vainagojies ar fotogrāfijām žurnālos *Ilustrētā Zinātne* un *Liepājas Vēstules*. Tā, tverot mirklus, viņa rod arī iedvesmu saviem Kurzemes stāstiem *Latvijas Radio*. Arvien vairāk esot dzimtajā pusē, viņa iepazīst apkārtni un kā sertificēta vides gide ved dabā citus. „Tā mijiedarbojamies un radām mirkli šeit un tagad, ko varam aiznest sev līdzi. Neatkarīgais mirklis veido nospiedumu fotogrāfijā, tā iegūstot citu dimensiju,” par dabā piedzīvoto un iemūžināto saka fotogrāfiju autore.

Līga Gabrāne
Ingas Ozolas un
Skrundas kultūras nama arhīva foto

Uz lielās un arī debijas skatuves

Kuldīgas mūzikas skolas audzēkņi atkal vairākos konkursos startējuši ar labiem rezultātiem. Bet starptautiskos pasākumos jau dalība vien ir panākums.

NO ČETRĀM VALSTĪM

Februārī Daugavpilī VI Starptautiskajā pušaminstrumentu spēles konkursā *Naujene Wind* laureātu vidū bijušas skolotājas Līgas Aleksandras Jāvaldes audzēknes: Kristiānai Vāverai – 3. vieta (1. grupā), Lindai Āboltei – 2. vieta (2. grupā), Unai Lorbergai – atzinības raksts (3. grupā). Jaunās saksofonistes pavadījusi koncertmeistare Līga Saulgrieze.

Pēc pandēmijas, kuras laikā konkursi notika attālināti, tā bijusi nozīmīga tikšanās, jauno izpildītāju spēju un skolas izaugsmes pārbaude. Vērtējusi starptautiska žūrija: profesori Arilds Andersens (Norvēģija), Nēme Otss (Igaunija), Arvīds Valatnevičs un Daiņus Pocius (Lietuva), Rišards Žoledzievskis un Pāvels Malicovskis (Polija), Artis Sīmanis, Ēvalds Daugulis un Jānis Puriņš, kā arī docents Gatis Evelons (Latvija). Dalību pieteikuši 188 mūziķi no Baltijas valstīm un Polijas. Dalībnieki uzstājušies 1. klases, 2.–4. klases un 5.–7. klases grupā. Jāatskaņo divi dažāda rakstura darbi, vērtēta skaņas un intonācijas kvalitāte, izpildījuma tehniskā precizitāte.

Martā Saldū pušaminstrumentu audzēkņu konkursā *Baltu putni* piedalījušies Kurzemes, Zemgales, Žemaitijas un Mazās Lietuvas mūzikas skolu audzēkņi. Kopā ar

Kuldīgas mūzikas skolas pušaminstrumentu nodaļas audzēkņi pēc dalības starptautiskos konkursos: Kristiāna Vāvera, Adrija Kalniņa-Kalnmale, Linda Ābolte, Kristofers Juberts un Katrīna Grundule.

K.Vāveru un L.Ābolti turp devusies arī skolotājas Hedas Auziņas flautas klases audzēkne Adrija Kalniņa-Kalnmale un skolotāja Ulda Kleinberga klarnetisti: Kristofers Juberts

Kuldīgas jaunie pianisti Pavlo Lukjanenko un Adrians Duraisami-Jūrmalis konkursā *Debija* kopā ar komponisti Ilzi Arni.

(2. klase) un Katrīna Grundule (6. klase). Viņus pavadījušas koncertmeistares L.Saulgrieze un Saiva Ceļmalniece. K.Juberts savā grupā ieguvis

2. vietu, K.Grundule un K.Vāvera – 3., bet A.Kalniņa-Kalnmale un L.Ābolte saņēmušas atzinības rakstu. Sniegumu vērtējuši Latvijas Mūzikas akadēmijas profesors Jānis Retenais, J.Mediņa Rīgas mūzikas vidusskolas pedagogs, komponists un diriģents Andis Klučnieks, starptautisko konkursu laureāts un pedagogs Oskars Petrauskis.

„Abi šie konkursi ir starptautiski un audzēkņiem ļoti nozīmīgi,” teic H.Auziņa. „Daudziem šī bija pirmā uzstāšanās uz lielās skatuves augsta līmeņa profesionāļu priekšā.”

PIRMĀ PIEREDZE

1. klavieru klases audzēkņi Adrians Duraisami-Jūrmalis un Pavlo Lukjanenko šomēnes piedalījušies VII jauno pianistu festivālā *Debija* Juglas mūzikas skolā. Tajā sacenties vairāk nekā pussimts audzēkņu no 25 Latvijas skolām. Jāspēlē divi skaņdarbi, no tiem viens – komponistes, pianistes un pedagoģes Ilzes Arnes darbs. Visi saņēmuši diplomu un balviņu par dalību. Mazajiem kuldīdzniekiem tā ir vērtīga pirmā pieredze, atzīst skolotāja L.Saulgrieze.

Bet 22. martā 12.00 Kuldīgas mūzikas skolā klavieru un vokālās mūzikas festivālā *Notici sev!* koncertā pulcēsies jaunie pianisti no Kurzemes, kā arī Dobeles un Tukuma.

Daina Tāfelberga
Kuldīgas mūzikas skolas arhīva foto

Palīdzības dienasgrāmata:

Jau vairāk nekā gadu mēs visi dzīvojam ar Ukrainu domās un sirdī. To, ka kara laikā nokļūšu Ukrainā, nekad nebiju ne cerējusi, ne domājusi. Viss notika ļoti ātri, un jau 1. martā es un vēl vairāki brīvprātīgie no Kurzemes devāmies ceļā, lai turp nogādātu humāno palīdzību. Kopā nobraucām vairāk nekā 5500 km.

Kā viss notika?

2022. gada decembrī ar mani sazinājās biedrības *Mūsu ligzda* projektu vadītāja Raina Boguža no Ezeres. Nākamā mūsu saziņa notika šīgada janvārī, kad es Rainai zvaniju, lai konkrētāk apspriestu *Tabitas sirds* sadarbības iespējas un palīdzību Ukrainai. Raina sāka atstātīt pēdējā konvojā piedzīvoto, ka palīdzība veda arī bērnam, bērnu slimnīcai Dnipro, kurā ārstējas akūti slimi bērni, stāstīja par sievietēm, kuras cietušas seksuālajā vardarbībā, un es sirdī sajutu neapraķstāmas jūtas. Viena no tām – vēlme glābt, lai gan apzinos, ka tas nav ne manos, ne citu palīdzības sniedzēju spēkos. Bet virzība notika, un Kuldīgā tika sākta humānās palīdzības kravas komplektācija. Mēs saņēmām skaidras norādes, kas tieši Ukrainā ir nepieciešams, un to arī centāmies savākt.

1. marts

Sākas garais ceļš uz Ukrainu. Mēs esam jau astotais konvojs, ko organizē Ezeres biedrība *Mūsu ligzda*. Izbraucam piecas automašīnas, maksimāli piekrautas ar humāno palīdzību, tai skaitā ar *Starlink* ierīcēm interneta nodrošināšanai frontes līnijā. Polijas un Ukrainas robežpunktu sasniegšanai agrā 2. marta rītā. Tagad pēc atgriešanās man bieži jautā, kas pirmais mani tur pārsteidza. Tā bija Ukrainas baltā saule, kas tai mirklī ausa. Tādu gaismu pēc mūsu Latvijas pelēkās ziemas sen nebiju redzējusi. Pābraucot robežu, pirmajā degvielas uzpildes stacijā samainām valūtu, un manās rokās ir prāva naudas čupiņa – 4000 grivnu (100 eiro). Tālāk ceļš ved uz Ļvivu. Dienas centrā bērniem no nelabvēlīgām ģimenēm nododam tam paredzētos ziedojumus un no Kuldīgas atvestos saldumus. Mūsu viesošanās brīdī bērnus nesastopam, jo visi atrodas skolās. Bet pēc tam te laiku kopā pavada ap 30 jauniešu. Tiekam cienāti ar zupu, apskatām telpas un, kā jau visur, runājam par karu un mieru. Šī tēma aktuāla it visur.

2. marts

Pusdienlaikā sākam 1000 km tālo ceļu no Ļvivas uz Dnipro. Tas ir mūsu tālais galamērķis. Braucam kopā ar diviem šoferiem – Albertu un Viktoru, kurš pats ir no Hersonas, bet kā kara bēglis dzīvo Kuldīgā. Pateicoties Viktoram, šķiet, ka ceļš nemaz neliekas tik garš, jo

No kreisās – Ezeres biedrības *Mūsu ligzda* projektu vadītāja Raina Boguža. Esam aizveduši humāno palīdzību Dnipro labdarības fondam *TeV*, ko vada Ksenija Artomonova. Tas sniedz atbalstu hospitālim un bērnu nodaļai.

Foto pēc viesošanās Dnipro slimnīcas bērnu nodaļā, kurā atrodas intensīvās terapijas gultas jaundzimušajiem. Raksta autore Vineta Būdere-Sedliņa, Ksenija Artomonova no Ukrainas fonda *TeV*, Raina Boguža no Ezeres biedrības *Mūsu ligzda*, pārējie ir bērnu nodaļas medicīnas darbinieki, tai skaitā galvenais ārsts.

uzzinu tik daudz par Ukrainu, tās novadiem, tradīcijām.

Naktī ie braucam Dnipro. Aiz busiņa loga melna nakts, bet redzu, ka tā ir liela pilsēta. Vispār Ukrainas plašumus un pilsētu lielumu grūti tādām latvietim apzināties. Dnipro ir aptuveni 900 tūkstoši iedzīvotāju. Nakšņošanai mums ierādīts hostelis jūrnīeku stilā. Pirms tam bažījies par tādām niekiem kā ūdens, bet šeit bija augstākā klase: ērta gulta, duša, ēdiena pasūtīšana numuriņā, sava virtuve utt. Esot Ukrainā, manī sagruva mīti par valsti, kurā augstās korupcijas dēļ daudz kas nav pilnveidots. Jā, ir arī tāda situācija, bet daudzviet Ukraina ir Eiropas Savienībai priekšā. To novēroju, braucot cauri lielajām pilsētām un runājot ar cilvēkiem. Pirmajā naktī Dnipro mani pamodina trauksmes sirēna aiz loga. Mana rīcība var šķist pilnīgi neloģiska, bet es atveru logu, lai pārlicinātos, ka tā tiešām ir trauksme. Un ir. Skan kaut kur tālumā, pēc tās dzirdu šāvienus. Cik tie ir tuvi vai tāli, nav nosakāms. Pārņem dīvainas izjūtas, bet baiļu nav.

3. marts

Mums ielānots doties uz Dnipro kara hospitāli, lai tur nogādātu humāno palīdzību. Ieejam slimnīcas sētas pusē, kur redzu, ka pirmā stāva logi aizdarīti ar smilšu maisiem. Šādus skatus redzu visur

Ukrainā, un tas te ir ierasti.

Vispirms dodamies uz bērnu nodaļu, kur tiek ar intensīvās terapijas ārstiem un medmāsām. Ir sajūta, ka esam gaidītākie viesi. Tiekam izvadāti pa nodaļu, iepazīstināti ar ikdienas darbu un telpām. Liekas, ka esmu atmesta 30 gadus senā pagātnē, kad Latvijas slimnīcās izskatījās līdzīgi. Ārsta kabinetā noguris pie datora ekrāna sēž bērnu ārsts. Sākumā mazrunīgs, saka: visa ir gana, var iztikt. Kad sarunai pievienojas galvenais ārsts, tad dzirdam, ka slimnīcā problēmu ir daudz, bet par visu jau skaļi teikt nevar, jo te viss tiek uzraudzīts – par grūtībām sūdzēties nedrīkst. Man rāda ierīci, kuru nodaļas ārsts dabūjis no kāda Amerikas labdara. Ierīce skaitoties vienreiz lietojama, bet te to izmanto jau gadus divdesmit... Un bez šādas kara apstākļos iztikt nevar. Ārsta acis ir cerība, ka varbūt ar mūsu palīdzību šādas ierīces var dabūt vēl.

Viesojos arī pie mazajiem pacientiem. Te ir arī tādi, no kuriem vecāki atteikušies pilnībā. Kāds būs viņu liktenis, neviens nezina. Tikai ar organizāciju atbalstu šiem bērniem tiek higiēnas preces, autiņbiksītes un citas lietas, jo Ukrainas budžets šiem mērķiem krasi ierobežots. Redzu bērnus ar iedzīmtām, smagām veselības problēmām, kuri pieslēgti neskaitāmiem monitoriem. Ārsts stāsta, ka kara pirmajās nedēļās pie katras trauksmes sirēnas personāls

zīdaiņus ar visām dzīvību uzturošajām ierīcēm ar liftu transportējis uz pagrabtelpu. Garais ceļš no nodaļas līdz aukstajam pagrabam, kurā ierīces vēl jāpieslēdz, bijis bērniem mokošs. Garajā ceļā viņi bija bez skābekļa slāpuši un izcietuši lielas mokas. Personāls sapratis, ka atstās visu Dieva rokās un, sirēnām ieslēdzoties, bērnus uz pagrabu vairs nevedīs. Un tā te cilvēki arī dzīvo – no trauksmes līdz trauksmei – un ir laimīgi par katru nodzīvoto dienu.

Emocijas mani pārņem tad, kad tiekam ievesti hospitālī, intensīvās terapijas nodaļā, kurā tai brīdī ārstējas četri karā cietušie. Ievainoto sejas fotografēt mums ir aizliegts. Katram pie gultas ir plāksnīte ar identitāti, kara traumu un stacionēšanas datumu. Vidējā gultā gul' jauns puisis, kurš ievests 2. martā. Tā kā uzraksts ir ukraiņu valodā, saprotu tikai to, ka viņam traumēta kāja. Jaunais vīrietis lūdz medmāsu padot somu, kurā viņš kaut ko mērķtiecīgi meklē. Te pēkšņi klusi sauc mani pie savas gultas un pasniedz savu formastērpa uzšuvi – dzeltenīgu zilū karodziņu. Tik sirsnīgi ir šie karā cietušie. Nekāda naida vai niknuma. Pārrunājam rehabilitāciju pēc ārstēšanās. Atceros, ka arī Latvijā to saņem karā traumas guvušie karavīri. Bet kāds cits ievainotais nosaka: „Mēs paliksim tepat!” Viņiem nav domu pamest dzimteni pat uz atveseļošanās laiku.

4. marts

Rīts mūs ved uz fronti. Jā, mūs pavada Ukrainas bruņoto spēku zemessargs Bogdans. Dodamies uz Doneckas apgabalu aptuveni 250 km no Dnipro. Saņemam norādes, ka, ie braucot frontes teritorijā, telefonā jāizslēdz ģeolokācija. Ir skaista sestdiena, spīd baltā Ukrainas saule, ir zilas debesis, kas kontrastē ar dzeltenbrūnajiem, nenoplautajiem labības laukiem. Braucam gar plašu lauku Doneckā, kur karavīri ar lāpstām rok tranšejas. Ceļš uz fronti ir šaurs un kara tehnikas sadangāts. Te saprotu, kamdēļ Ukrainā vajadzīgi apvidus auto, jo te citādi pārvietoties nevar. Pa izdangātajiem ceļiem līdz tuvākajam hospitālim tiek vesti ievainotie. Kad ie braucam frontes zonā jeb nulles līnijā, izslēdzam ģeolokāciju, kā Bogdanus iepriekš norādījis. Bogdanu visi šeit pazīst, ciena un respektē. Viņš frontes medīkiem atved zāles, pārsējus, karavīriem – pārtiku. Man šeit viss ir ekskluzīvi. Pusdienas ēdam frontē, pamestā trīsstāvu ēkā, dzīvoklī, kurā apmetušies oficiēri. Man ir tas gods ēst pie virsnieku galda. Neticami!

Frontei pietuvinātais ciemats ir kā izmiris. Mājas šķietami tukšas, apkārt paveras daudz postījumu. Stāvu pie raķetes izpostītas ēkas, aiz kuras dziļā grava, – te ietriekusies raķete. Šādu bedru apvidū daudz. Izpostīts veikals un pat baznīca. Pilnībā iznīcināta ātrās

Viens no mazajiem pacientiem. Bērns pieslēgts pie dzīvību uzturošajiem aparātiem un tiek barots caur zondi. Vecākā medmāsa stāsta, ka higiēnas līdzekļus atnes fonda *TeV* brīvprātīgā Ksenija. Savukārt viņai ziedojumus piegādā gan Latvijas organizācija *Mūsu ligzda*, gan partneri Kanādā. Bērnām izveseļoties pilnībā nav izredžu, jo viņam ir iedzimta gremošanas vada patoloģija. Tomēr brīnumi notiek!

Kuldīga–Ukraina–Kuldīga

Ļīvas dienas centra sētā no autobusiņa tiek izkrāmēti ziedojumi bērniem no nelabvēlīgām ģimenēm. Te nogādājām arī kuldīdznieku sanestos saldumus un citus našķus.

Doneckas apgabalā stāvu frontes nulles līnijas zonā pie raķetes triecienā sagrautas ēkas un dziļas bedres, kurā raķete ietriekusies. Tās paliekas ir aizvāktas, bet par notikumu liecina vide: drupas un postaža.

Autobusa pieturā Dnipro izveidota piemiņas vieta. Pāri ielai milzīgā daudzdzīvokļu ēkā trāpīja Krievijas armijas izšautā raķete. Skats drausmīgs, un to ir redzējusi visa pasaule. Pietura sprādziena vilnī deformēta. Uz tejienu nesti no gruvešiem izvilktie bērnu liķi. Nu šeit ir rotaļlietas, lūgšanu zīmītes.

Dnipro hospitāļa sētas puse. Pirmā stāva logi un ejas aizbarikādētas ar smilšu maisiem. Šādi skati ir visās pilsētās.

Buča. Cauršauts metāla žogs pie kādas privātmājas.

Daudzdzīvokļu māja, kuru Dnipro pāršķēlusi raķete. Te redzami ūdens boileri, virtuves skapiši, cita iedzīve. Kādā kokā blakus pamanu vēja plivinātas bērna zeķubikses.

Pusdienas frontes nulles līnijā, parasti te ēd Ukrainas armijas virsnieki. Mums izvērita frikadeļu zupa, tiekam cienāti arī ar kafiju, un tā te garšo pilnīgi citādāk. Zupu mums katram salej zemessargs Bogdans, kurš visas dienas bija mūsu sargs.

Viens no Latvijas humānās palīdzības autobusiņiem, kas Dnipro tiek izkrauts kādas daudzdzīvokļu mājas pagrabā. Starp citu, kara pirmajās dienās tur zemessargi ar brīvprātīgajiem šuvuši bruņavestis, kāda man ir mugurā, jo piegāde no Eiropas un Turcijas kavējusies vairākas nedēļas. Ukraiņi paši sev uzšuvuši labas.

palīdzība automašīna. Visapkārt redzu nežēlību un postu. Viesojamies pie frontes mediķiem, kuri izvietojusies pamestajās mājās. Te pirmās četras stundas cenšas sniegt pirmo palīdzību karā ievainotajiem. Jautāju ārstam, vai Ukrainas valdība dod medikamentus. Viņš pasmaida un saka: valdība to nevar atļauties. Zāles, pārsēji, žņaugi – tas viss esot organizāciju ziedots, tai skaitā no Latvijas. Zem galda – medikamentu kaste. Te neviens nedomā par sterilītāti, jo ir karš – ir jādzīvo.

No frontes Doneckā izbraucam vēlā vakara stundā, kad pie debesīm spoži spīd mēness un zvaigznes. Tas ir vienīgais skaistums, kas šos varoņus iepriecina.

5. marts

Esam Kijivā. Nepārprotami ir jāredz Bučas pilsēta. Tā atrodas nepilnas stundas braucienā no Kijivas. Kad tuvojamies Bučai, braucam gar izpostīto Irpiņas tiltu. Līdz šim to biju redzējusi vien televīzijā, bet nu varu skatīt klātienē. Tilts tiek atjaunots – tur strādā

neskaitāmas tehnikas vienības un darbinieki.

Jo tuvāk Bučai, jo lielāki postījumi, pilnībā sabombardētas mājas un veikali. Buča ir samērā maza, bet skaista pilsētiņa. Te mazas ieliņas un parki. Izeju cauri kādai ielai, kurā nav nevienas mājas, ko nebūtu skāruši šāviņi vai bumbas. Viss izpostīts, metāla žogi deformēti no nepārtrauktu šāvienu jūras. Te pie kādas sētas, ar drāti piestiprināts, plīvo Ukrainas karogs. Sirreāls skats, jo rodas asociācija ar pašu Ukrainas tautu, kas, nogurusi no apspiedēju agresijas, vēl turas un turēsies – es tam ticu.

Šajās dienās esmu redzējusi tik daudz šausmu un posta, ka vārdiem to izteikt nevaru. Braucot pa busiņa logu nofilmēju lauku, kurā saulespuķes sagūlušas veldrē, jo lauki ir mīnēti un zemnieki neriskē uz tiem braukt. Visur redzu postu, nabadzību, kas vietām kontrastē ar turīgo cilvēku īpašumiem. Braucot cauri Ukrainai, redzu, ka visa valsts ir militarizēta. Pat pilsētu centrā atrodas metāla eži un blokposteni, kuros dežurē armija un policija. Reizēm tiek

apturēti, lai mums pajautātu, kurp dodamies, no kurienes esam un ko vedam. Bet lielākoties mūs pasargā baltā papīra lapa, ielīmēta busiņa priekšējā logā, – tā norāda, ka esam humānās palīdzības konvojs.

Redzu, ka tieši šis ir laiks, lai Ukrainai un tās armijai sniegtu vēl vairāk atbalsta. Bez mūsu atbalsta tai uzvaru sasniegt būtu grūti. Kāds karavīrs teica: „Es nezinu, kā mēs noturētos, ja mums nebūtu dronu.” Jā, tie palīdz Ukrainai noturēties, jo pilda savu uzdevumu, laikus pamanot ienaidnieku. Reizēm to mūžs nav ilgs, jo arī tie karā iet bojā. Bez droniem un apvidus automašīnām Ukrainas armija ir lūgusi palīdzēt sagādāt rācījas, datortehniku izlūkošanas vajadzībām, un mēs vēlamies ar dažādām ierīcēm sniegt atbalstu arī kara hospitālim un bērnu nodaļai.

Ukraina tuvojas uzvarai – es tam ticu un redzēju to ukraiņu acīs. Pesimistiskas prognozes tur nedzirdēju – nē, tur visi ir par vienu un viens par visiem. Un mēs esam ar Ukrainu.

Nulles līnija, kur notikusi intensīva karadarbība. Raķetes trieciena vieta kādā ciematā. Privātmāja iznīcināta.

Metāla ežu krāvums šosejas malā. Tādi izvietoti visā valstī, pat Kijivas centrā.

Frontes līnija un iznīcinātā ātrās palīdzības mašīna. Lauka vidū izmētātās detaļas liecina, ka sprādziens bijis milzīgs. Šeit iznīcināts arī veikals, apšaudīta pareizticīgo baznīca. Var redzēt, ka ienaidniekam svēts nav pilnīgi nekas.

Sarežģīto repertuāru slīpē neatlaidīgi

Kuldīgas kultūras centra jauktais koris *Ventava* novadā ir senākais, viens no lielākajiem un aktīvākajiem vokālajiem kolektīviem. Ventavieši ceļu uz XXVII Dziesmu svētkiem ieskandinājuši jau pērn vairākos koru saietos, šai tradīcijai veltītās ekspozīcijas filmēšanā atjaunotajā Mežaparka estrādē.

ITIN VISOS

Koris dibināts pirms vairāk nekā pusgadsimta – pirmais mēģinājums noticis 1971. gada janvārī Kuldīgas mūzikas skolā, kur toreizējā direktore Maruta Rozīte sapulcinājusi skanīgās vīru un sieviešu balsis. Otrās sezonas beigās, 1973. gada vasarā, kolektīvs (vēl bez nosaukuma) kuplā skaitā devies uz saviem pirmajiem Dziesmu svētkiem un kopš tā laika piedalījies visos. Tiesa, no tā gada *Ventavā* ir vairs tikai pati dibinātāja, diriģente M. Rozīte. Viņa saskaitījusi, ka kopā ir 14 reižu. Vēl esot jāpieskaita vārdiņģie svētki *Rīgai 800* 2001. gadā, kas noritējuši ar Dziesmu svētku emblēmu.

ZEM DAŽĀDIEM KAROGIEM

Svētku gājienā *Ventava* vienmēr devusies Kuldīgas novada (kādreiz rajona) pašdarbības kolektīvu ierindā, kaut piederība konkrētai organizācijai mainījies. Sākumā pajumti devusi mūzikas skola, tad padomju gados bijis tā sauktais resoru periods, kad katrs kultūru cenošs uzņēmums gribējis leperties ar kori vai deju kolektīvu. Nu jau labu laiku *Ventava* ir kultūras centra koris, bet mēģinājumi notiek dzimtajās mājās – mūzikas skolā. Ilgajā laikā dziedāts zem dažādiem karogiem – ir bijuši arī tādi Dziesmu svētki, kas veltīti notikumiem, ko tagad neklājas slavināt. Bet kultūras vēsturi jau nevar mainīt.

VISĀDAS SVINĪBAS

„Man ir interesanti pašķīstīt vēstures lappuses,” tā M. Rozīte. „Padomju gados šie svētki notika nevis precīzi reizi piecos gados, bet saistībā ar kādu jubileju. 1973. gadā bija Dziesmu svētku simtgade un vienlaikus PSRS nodibināšanas 50. gadadiena. Nākamie 1977. gadā notika par godu Oktobra revolūcijas 60 gadu atcerei. Bet jau pēc trim gadiem atkal lielie Dziesmu svētki – 40. gadadiena padomju varas atjaunošanai Latvijā. Tā turpinājās, līdz valsts atguva neatkarību un atcerējāmies, ka Dziesmu svētki ir mūsu kultūras tradīcija.”

UZ VISAUGSTĀKĀ PJEDESTĀLA

Lai kādi laiki bijuši, M. Rozīte gan kā kora vadītāja, gan mūzikas pedagoģe un kultūras cilvēks Dziesmu svētkus liek uz visaugstākā pjedestāla: „Ir nozīmīgi konkursi, festivāli, arī starptautiskie, kuros mūsu kolektīvi piedalās un gūst augstas vietas. Bet Dziesmu svētkos ir pavisam cita kopība, ko grūti vārdos aprakstīt. To var sajūst tikai tad, kad stāvi uz lielās

Kuldīgas jauktais koris *Ventava* pēc Kurzemes sadraudzības koncerta 11. martā Kandavā, kur izdziedātas melodijas no šovasar gaidāmo Dziesmu svētku repertuāra.

estrādes un tava balss skan tajā tūkstoš balsu kopkorī. Tās ir neatņemamas emocijas. Tie, kas to reiz piedzīvojuši, cenšas atkal tur nokļūt. Pievienojas arī jaunā paaudze – kaut vai intereses dēļ vien, jo gribas saprast, kas tas par fenomenu, kā visi stāsta.”

DZIESMA PĀRI VISAM

Koristi ir vienisprātis ar diriģenti. Arhitekte Anita Orniņa *Ventavā* dzied kopš 1978. gada un izlaidusi tikai vienus Dziesmu svētkus, jo tad tikko bija piedzimuši meita. Vēl pirms tam svētku atmosfēru izjutusi kā deju kolektīva dalībniece studiju laikā. „Emocijas tiešām nav aprakstāmas, un ikreiz to pacēlumu izraisa kaut kas cits, jo identisku Dziesmu svētku nav. Protams, ir dziedāts visādos laikos – arī tad, kad pa vidu soļo Padomju armija. Bet dziesma ir pāri visam. Jāzēpa Vītola *Gaismas pils* vienmēr izskan ar milzīgu savilņojumu – tas ir īss mirklis, taču neizmērāms un neaizmirstams. Man un citiem ventaviešiem atmiņā arī *Rīgai 800* veltītie, kuros repertuārs bija citādāks, tomēr tāpat dvēseliski dziļš. Koristi jūt, vai dziesma klausītāju paņems. Jā, ir bijis tā, ka koncerta laikā redzam: vairāki pieceļas un iet uz bufeti. Tas nozīmē, ka dziesma vai mūsu izpildījums nav uzrunājis.”

KAMOLS SAKĀPJ KAKLĀ

Ilonai Kleperei šie būs ceturtie Dziesmu svētki ar *Ventavu*. Savulaik piedalījies kā dejojāja, taču dziedāt korī lielajā estrādē esot pavisam kas cits. Dažbrīd no emocijām kamols sakāpj kaklā, bet jādzied ir. Lai gan tas ir tūkstošbalsīgs koris, atbildība jāpazīnās ikvienam. „Grūti uz tiem skatuves dēļiem visu laiku nostāvēt,” atzīst Ilona. „Ir bijis

ļoti karsti, kad saule cepina. Bijuši mēģinājumi lielā lietū. Nebija jau, kur sprukt: uzvilkām lietusmēteļus un dziedājām. Izturēt var, jo tad nāk lielais gandarījums par dziesmas spēku un savu varēšanu. Svarīgākais ir noskaņojums, apziņa un atbildība.”

KĀ CITĀ STRĀVOJUMĀ

Ārste Vija Supe-Ābele *Ventavā* ir kopš 1989. gada, vīrs Raimonds Ābele sācis dziedāt deviņus gadus agrāk. „Šķiet, ka jau līdz ar aizbraukšanu turp esam nokļuvuši citā telpā ar citu strāvojumu un sirsnīgā atmosfērā, kas grūti salīdzināma,” atzīst laulātais pāris. „Brīžiem kamols kaklā, asaras acīs. Esam aizkustināti no kaismīgās dziedāšanas. Klausītājiem mūsu izjūtas grūtāk saprast – tai emocijas rada kas cits. Tomēr dziesmas laikā rodas savdabīga kopība.”

„Pieredze katru reizi papildinās ar jaunām izjūtām, un garīgā pacēluma vibrācijas vēl ilgi saglabājas,” piebilst Aivars Leismanis. „Ar *Ventavu* esmu bijis divos Dziesmu svētkos, kā arī Pasaules koru olimpiādē 2014. gadā. Šoreiz Mežaparka estrādē pēc vērienīgās atjaunošanas būs jaunas emocijas, lai gan tur jau bijām filmēties. Visu Dziesmu svētku nedēļu pavadīsim Rīgā – manā pieredzē tā vēl nav bijis.”

RŪPĒJAS PAR JAUNAJIEM

Alsundzniece Zaiga Vanaga *Ventavā* ir viena no jaunākajām. Ilgi dziedājusi etnogrāfiskajā ansambli *Gudenieku suiti*, uz svētkiem braukusi ar to, bet visu laiku bijis sapnis būt korī. Pagājušajā gadā, M. Rozītes mudināta, sadūšojusies un vērusi mūzikas skolas durvis. „Koris vienmēr bijis vilinājums – saglabājušās labas atmiņas no

mūzikas skolas. 1993. gadā bija mani pirmie Dziesmu svētki ar kādreizējo skolotāju kori, ko vadīja Irēna Taube. Pēc tam katru piecgadi braucām ar etnogrāfisko ansambli. Ja ir izjūta tā daudzbalss dziedāšanas burvība, tas kļūst par atkarību. Esmu pateicīga Rozītei, ka mani uzrunāja, un kolektīvam, kas uzņēma savā saimē. *Ventava* ir brīnišķīgs koris, ļoti draudzīgs, rūpējas par jaunajiem. Ar *Gudenieku suitiem* lielajā koncertā bijām klausītāji, tagad varēšu būt plecu pie pleca ar dziedātājiem.”

JAUNS PĀRBAUDĪJUMS

Par šīgada repertuāru dzirdētas pretrunīgas atsauksmes. Ventavieši piekrīt, ka amatierkolektīviem dziesmas diezgan sarežģītas – ne visi var tās pacelt augstā līmenī, un to arī nevajadzētu prasīt, jo tie tomēr ir Vispārējie latviešu Dziesmu svētki. A. Orniņa: „Mani senči visos laikos dziedājuši, tēva brālēns Staņislavs Broks bija diriģents. Liela pietāte radās, kad pretim nāca cieniņi vīri sirmām galvām un cepurēs ar legendāro Dziesmu svētku nozīmīti. Tie bija mazi pagastu kori, kas brauca pieskandināt Mežaparku. Šķiet, ka tas mainījies un svētki domāti profesionāļiem. Mazie kori pat līdz skatei var netikt – neuzdrošināsies.”

IEFILMĒJĀS VĒSTURĒ

Ventavieši jau gan tiks. Vairāki kolektīvi sabijušies, ka pandēmija iecirtusi pārāk lielus robus. Arī *Ventavai* ierobežojumi negāja secen, bet, tiklīdz tie mazināti, dziedātprieks uzjundījies ar jaunu spēku. Pagājuši sezona ieilgusi teju līdz jaunajai.

Maijā koris piedalījies Dziesmu un Deju svētku ieskaņas koncertā

Talsos, kur Kurzeme un Zemgale izdziedāja dziesmas no šīgada lielkoncerta *Tīrums. Dziesmas ceļš* un noslēguma *Kopā augšup*. Jūnijā ar vērienīgu pasākumu *50+1* nosvinēta dzimšanas diena (svinēt 50 liedza kovids). Jūlijā ventavieši atsauca Nacionālā kultūras centra aicinājumam un devās uz kopkora filmēšanu atjaunotajā Mežaparka estrādē. Tā bijusi kā Dziesmu svētku imitācija ar gājieni, sadziedāšanos, ar Mārtiņa Brauna dziesmu *Saule. Pērkons. Daugava* kulminācijā, finālā skanējušas *Gaismas pils* un *Pūt, vējiņi*. Videomateriāls iekļauts ekspozīcijā, kas tiks atklāta šogad, kad Dziesmu svētku kustība svinēs 150. jubileju. Bet mēģinājumi nebeidzās, jo augustā *Ventavai* vajadzēja Baldonē turēt kanti svētkos *Jānim Dūmiņam 100 – zeme, cilvēks, mūzika*. 11. martā Kandavā ar vairākiem Kurzemes korim bijuši koncertā *Sadziedam pavasari*.

VĒL LIELS DARBS

„Ir jau labi piepacelt pašdarbniekus profesionāli augstā līmenī, tomēr Dziesmu svētki bijuši un ir tautas svētki,” tā V. Supe-Ābele. „Jaunā programma ir sarežģīta un gara. Jācer, ka dziesmas līdz klausītājiem aizies. Mēs esam tie parastie – tautas pārstāvji. Mācāmies, strādājam. Mums ir vienīgi Rozīte, un viņai nav viegli. Daudz palīdz kormeistare Mārīte Vāvera, bet pamatā smagums uz diriģentes pleciem. Slīpējam, slīpējam, bet priekšā vēl liels darbs.”

PIE AUGSTĀS LATIŅAS

M. Rozīte atzīst, ka latīņa tiek celta arvien augstāk un savā ziņā tas ir labi, jo mudina pašdarbības kolektīvus neatlaisties. Taču Dziesmu svētkos skanējuma kvalitāti nenosaka dziesmu sarežģītība. „Koru kultūra Latvijā ir ļoti attīstījies – pagājušā gadsimta ierakstus ar tagadējiem nevar salīdzināt. Parunājot arī ar jaunākiem diriģentiem, daudzi atzīst, ka ar repertuāru kaut kā neiet. Visvairāk sāp sirds, ka aizmirstam klasiskus. Vienu otru jau programmā iemet, bet ar to ir par maz. Ja latīņa pacelta, tieši klasīkiem jābūt vairāk. Mums ir tik daudz skaistu dziesmu, ko radījis Jāzeps Vītols, Emīlis Melngailis un citi izcili komponisti! Diemžēl sirmie virsdiriģenti jau aizsaulē. Jaunie salikuši jauno komponistu darbus, bet dažs tik garš, un nav saprotams, kāpēc sarakstīts. Ja korim sastāvs ir, var izdziedāt visu. Bet, ja ir tikai viens tenors, kur vajadzīgi vismaz trīs? Tomēr ir nojauta, ka nodziedāsim godīgi.”

Tiekties uz ko labāku

Kuldīdznieks EDMUNDS BEKS otro gadu studē programmēšanu Zviedrijā. To viņš izvēlējies pēc tam, kad iepazinis, viņaprāt, zemo izglītības kvalitāti Latvijā. Edmunds stāsta, kā atšķiras studijas Zviedrijā un vai viegli pēc tam atrast darbu.

LAI GŪTU PIEREDZI UN PROFESIJU

E.Beks mācījies V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolā. Beidzis Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehniskuma galdniecības nodaļu un pēc tam studējis Rīgas Tehniskajā universitātē (RTU).

Vaicāts, kādēļ pēc pamatskolas izlēmis mācības turpināt tehnikumā, ne vidusskolā, viņš teic: „Tāpēc, lai gūtu kādu dzīves pieredzi, papildus apgūstot profesiju. Tā gribēja arī tēvs. Tā jau ir, ka deviņi gadi pamatskolā neko no reālās dzīves neiemāca. Ēnu diena reizi gadā – tas ir par maz, tāpēc arī man šķita, ka vērtīgāk būtu iegūt praktiskas iemaņas. Tēvam bija doma veidot galdniecības uzņēmumu Priedainē, taču ekonomiskās situācijas dēļ tas neizdevās. Abi cerējām, ka izmācīšos un pie viņa arī strādāšu.”

Edmunds toreiz par nākotni pats nav domājis, tāpēc tēva plāns šķitis gana labs. Taču, kad skolu beidzis, apjautis, ka nu jādomā, kā pelnīt naudu. Viņu interesējis šahs un datorspēles, ar ko nodarbojies vairākus gadus. Šahu uz laiciņu nolīcis malā, jo, studējot Zviedrijā, vairs nav daudz brīvā laika. „Pirmais, ko iemācījies šahā, ir samierināšanās ar zaudējumu. Kā tas noder? Ir tādi cilvēki, kas nevar no savas otrās pusītes izšķirties. Viņi kļūst apsēsti ar domu, kāpēc gan otram viņi vairs nepatīk, un – nedod Dievs! – šo cilvēku vēl sāk izsekot. Šahs, šķiet, sakārto domas un neapzināti iemāca, kā ar situācijām tikt galā, zaudējumā nepazaudējot pašam sevi. Vēl tas māca disciplīnu, māca pārvarēt bailes, sagatavoties tam, lai, piemēram, pirms eksāmena proti emocijas savākt.”

NO GALDNIČĪBAS UZ PROGRAMMĒŠANU

„Sapratu, ka galdniecībā daudz nepelnītu. Vairāki galdnieki stāstījuši, ka 1000 eiro šajā jomā jau ir liela alga. Tāpat sapratu, ka praktiskais darbs nav īsti domāts man. Prasmes biju apguvis un to darīt varētu, taču nekad neesmu bijis roku darba entuziasts. Desmit gadus spēlēju šahu – domāšana un tādi darbi, kur jāstrādā ar galvu, bija mana stiprā puse. Nolēmu studēt programmēšanu,” stāsta Edmunds.

2018. gadā iestājies RTU Datorzinātnes un informācijas tehnoloģijas fakultātē: „Studēju trīs gadus. Ja jāsalīdzina mācības tur un Zviedrijā, jāsaka diezgan skarbi: to, ko dara RTU, neviens nekontrolē – visi dzīvo savā valā, māca, kā un ko paši grib. Bieži ir iekļauti

tādi kursi, kas īsti nesasaucas ar to, ko esi ieradies apgūt. Tāpat visiem jāmacās fizika un ķīmija, bet to es neizprotu. Skolai bija vienalga, vai man konkrētā mācību vieta studijās noderēs vai ne. Attieksme ap tuveni tāda: „Tu esi students. Ko tu sajēdz, ko tev pašam vajag? Tu neko neizlem. Mums šāds mācībspēks ir pieejams, tāpēc mēs viņu izmantosim.” Esmu vaicājis RTU profesoriem, kāpēc skola ir zemās reitinga vietās. Atbilde pārsteidza: „Tāpēc, ka mūsu skolā nav iekļautas humanitārās zinātnes.”

Kad sāku studēt Zviedrijā, tūlīt sapratu īsto cēloni – RTU ir ārkārtīgi nemotivēti profesori. Bet Zviedrijā izglītības kvalitāte ir nesalīdzināmi augstāka – pasniecēji izturas daudz nopietnāk, darbs temps ir milzīgs. Daļēji tas saprotami, jo arī profesoru alga universitātēs Latvijā un Zviedrijā nav salīdzināma. Atšķirība izglītības kvalitātē ir manāma tā: ja RTU apmeklē lekcijas, tad eksāmenus nokārtosi, taču Zviedrijā vari apmeklēt lekcijas, papildnodarības, vēl mājās mācīties cākli jo cākli un vienalga no studiju vietas izkrist. Izglītības kvalitāte šeit tiek kontrolēta. Pat tad, ja profesori gribētu paslinkot, Zviedrijas Izglītības ministrija nodrošina augsta līmeņa pārbaudījumus, un līdz šim līmenim jāmacās šā vai tā. Savukārt RTU galvenais trumpis ir laba reklāma ar mērķi pārliecināt skolēnu vecākus, cik gan augstskola ir laba un prestiža. Kad esi to pabeidzis, no ieraksta diplomā nav nekādas jēgas. Rīgā privātajos uzņēmumos augstāko izglītību nemaz neprasa. Pirmajos gados pastrādāju vairākās kompānijās – izglītību neprasija nevienā, jo tur bija svarīgi redzēt, ka es tiešām kaut ko māku. Viens paziņa meklēja darbu programmēšanā. Viņš bija beidzis RTU un meklēja papildu kursus, jo ar to, ko ieguvis skolā, nebija pietiekami, lai atrastu labi atalgotu darbu.”

NEGAIĀTĀ PLĀNU MAIŅA

Pēc RTU bijusi doma studēt Somijā, taču Edmunds nokavējis dokumentu iesniegšanu: „Somiju biju iepazinis galdniecības praksē, kad mācījies tehnikumā. Izrādās, ka tur augstskolās dokumenti jāiesniedz līdz 15. janvārim, un diemžēl nokavēju. Otrs variants bija Zviedrija. Meklēju programmēšanas studijas vienotajā izglītības portālā www.universityadmission.se. Tur visās universitātēs pieteikšanās ir līdz 15. martam. Pieteicos trijās, kurās vēl uzņēma: Stokholmas, Gēteborgas un Linnejas universi-

Edmunds Beks Vekšes pilsētas parkā Videum Science, kur studentu organizācija Kodkollektivet mācās programmēt dronus, kamēr kolēģis Deivs no Lielbritānijas apgūst trīs dimensiju printeri, ko nesen nopircis par Vekšes pašvaldības naudu.

Programmēšanas uzņēmums Sigma AB Vekšē, kur Edmunds bijis uz darba pārrunām.

Linnejas universitātes studiju telpa Zviedrijā.

tātē Vekšē. No Stokholmas saņēmu ziņu, ka neesmu pieņemts, jo man nav 90% rezultāta matemātikas eksāmenā, Gēteborga rakstīja, ka esmu ielikts rezervistu rindā: jāgaida, kad kāds no vietas atteiksies. Linnejas universitātē iekļu pamatsastāvā. Prasības bija augstāks vērtējums valsts centralizētajos eksāmenos un tas, lai starptautiskajā IELTS angļu valodas eksāmenā būtu vismaz 6,5 balles, un es to biju nokārtojis tieši uz 6,5.”

DARBU ATRAST IR VIEGLI

Par dzīvi Vekšē E.Beks stāsta: „Pilsēta ir aptuveni tikpat liela, cik Liepāja. Ļoti daudz privātmāju – daudzdzīvokļu mājas Zviedrijā nav tik populāras. Vekšē viens no rajoniem ir studentu pilsētiņa, un lielu daļu ekonomikas šeit veido studenti. Par ro rūpējas arī Zviedrijas valdība, jo studenti no Eiropas Savienības te var mācīties bez maksas.”

Linnejas universitātē ir ap

15 000 studentu gadā, bet pamatiedzīvotāji Vekšē – ap 70 tūkstošiem. Tur esot lielākas darba iespējas elektronikas ražotnēs un programmēšanā, un daudzi studenti tur strādā.

Vaicāts, vai sastop arī citus no Latvijas, viņš teic: „Zinu vienu, kas mācās tajā pašā programmā un jau strādā par programmētāju, komunicējot ar klientiem no Rīgas. Vairāk satieku lietuviešus.” Darba piedāvājumi Vekšē esot, taču arī prasības lielākas nekā Latvijā – jābūt vismaz trīs gadu pieredzei: „Tik lielas man vēl nav. Pa vasarām tur esmu piestrādājis citās nozarēs: par kurjeru, lauksaimniecībā, mežos.” Pēc skolas beigšanas gan atrast darbu nozarē nebūtu grūti.

Par dzīves dārdzību viņš secina: „Īrēju dzīvokli, un īres maksa ar komunālajiem maksājumiem ir 360 eiro mēnesī. Augļi un dārzeņi šeit ļoti dārgi, citi produkti ir diezgan tuvu Latvijas cenām. Siers maksā precīzi tikpat.”

RŪPĒJAS PAR TALANTIEM

Uz Latviju Edmunds atbrauc novembrī, lai izietu automašīnas apskati: „Auto reģistrēts Latvijā, un, kamēr neprasa pārreģistrēt, tā paliks. Kad braucu, apciemoju vecākus. Citreiz atbraucu arī vasarā. Bet studijas šeit nopietnas, un laika daudz pāri nepaliek. Dažreiz ar labāko draugu aizejam uz bāru vai balli. Kad esmu ļoti noguris, skatos filmas.” Tikko aizbraucis turp, Edmunds mācījies zviedru valodu, taču atskārtis, ka lielas vajadzības neesot: „Visi runā angliiski, un problēmu ar komunikāciju nav. Zviedru valoda noderētu vienīgi tad, ja es vēlētos veidot attiecības ar kādu vietējo meiteni.”

Viena no pēdējām Edmunda interesēm ir droni, un jaunām idejām ļoti pretimnākoša esot pašvaldība: „Budžetā iekļauta summa jauno talantu sapņu īstenošanai. Viens students, ar kuru man ir labas attiecības, šo finansējumu ieguva un konstruē dronus. Programmēt un savienot ar mākslīgo intelektu palīdzēju es, un, ja viss izdosies, iegūsim vēl papildu naudu. Iespēju šeit ļoti daudz, atliek tikai pameklēt.”

Pēdējā laikā Edmunds filmē video vietnei YouTube: „Domāju, kā lai nākamajam darba devējam pierādu, ko tad bez ierakstiem CV reāli protu. Izdomāju savas prasmes uzfilmēt, ievietot internetā, un, ja kāds prasīs, man būs, ko parādīt.” Universitātes mājasdarbus filmēt nedrīkst, tāpēc viņš iemūžina brīvā laika darbus, tostarp dronu programmēšanu jeb procesu, kā dronom tiek mācīts sarunāties ar datoru.

Amanda Gustovska
Edmunda Beka arhīva foto

Vidusskolēna stipendija palīdz izvēlēties nākotni

Viļa Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas (VPKV) 12.a klases audzēknis Mārtiņš Stebulis šī mācību gada otrajā semestrī saņem stipendiju no Liepājas universitātes, jo viņš izvēlēties tur studēt.

PAR TEICAMĀM SEKMĒM

Stipendijas nolūks ir atbalstīt izcilību mācībās, veicināt centienus pētniecībā un radošajā darbā, kā arī studiju sākšanu. 12. klases skolēns uz to var pretendēt tad, ja skolēnu vidējais vērtējums pirmajā semestrī bijis vismaz 7,5 balles, iegūtas godalgas novada, reģiona vai valsts pētniecisko darbu konkursos un olimpiādēs, jauniešis sevi parādījis sabiedriskā darbībā. Universitātes stipendiju komisija Mārtiņu izvēlējusies tāpēc, ka sekmes ir teicamas, viņš ir aktīvs, bijis pašpārvaldes prezidents. Kā raksturo pedagogi: „Mārtiņu interesē un viņam padodas viss – viņš ir apzinīgs, spējis izdarīt daudz.” Februārī parakstīts līgums, un stipendiju kuldīdznieks saņems līdz mācību gada beigām.

PIETEIKTIES NAV GRŪTI

„Informācija bija *E-klasē*, arī karjeras konsultante pamudināja,” stāsta Mārtiņš. „Lasu jaunumus Liepājas universitātes mājaslapā, jo domāju, ka tā varētu būt viena no augstskolām, kurā studēšu. Par izglītības kvalitāti biju dzirdējis la-

bas atsauksmes. Pieteikties nebija sarežģīti: jāiesniedz motivācijas vēstule, rekomendācija no skolas un sekmju izraksts. Vajadzēja arī CV, un tas bija apjomīgākais darbs. Konsultante atzina, ka esot labi pastrādāts, – tagad CV noderēs vēl kādus trīs gadus.”

VAIRUMS ŠAUBĀS

Galvenais pienākums ir labi pabeigt vidusskolu un iestāties universitātē, bet fakultāte un specialitāte ir brīva izvēle. Motivācijas vēstulē Mārtiņš norādījis divus virzienus: jauno mediju mākslu un pedagogiju. Nu vairāk sliecoties uz skolotāja profesiju: „Lai gan nosacījumu nebija, stipendija palīdzēja izšķirties. Pirms tam man gāja līdzīgi kā klasesbiedriem: variantu daudz, tie mainās gandrīz pa dienām. Pēc maniem novērojumiem pat pēdējā gadā labi ja viens skolēns ir par 100% pārliecināts, ko tieši pēc skolas darīs. Vairums šaubās, jo interešu un iespēju ir daudz.”

JAUNAIS SATURS

Mārtiņš piebilst, ka jau no pa-

Mārtiņš Stebulis no V. Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas 12. klases otrajā pusgadā saņem stipendiju no Liepājas universitātes – līgums palīdzējis izvēlēties apgūt skolotāja profesiju.

matskolas klasēm katru gadu skolā notiek karjeras dienas, bet tagad palīdz padziļinātie mācību priekšmeti, kurus vidusskolā sāk apgūt pēc jaunā satura: „Ja kāds nav padziļināti mācījis fiziku, tad profesijai ar to nevajadzētu būt saistītai. Es padziļināti

apgūstu matemātiku, sociālās zinātnes un ģeogrāfiju. Būtbū matemātikas materiālos pēdējā klasē jau parādās augstskolas pirmais kurss. Varbūt tik dziļi neejam, taču universitātē noteikti būs vieglāk. Ja tomēr aiziet citā virzienā, optimālais līmenis

samazinās, un kāds var netikt līdzī. Tas liek jau laikus izšķirties, ko nākotnē darīt.”

ĢIMENES TRADĪCIJAS NETURPINA

Taujāts par prioritātēm profesijas izvēlē, Mārtiņš norāda, ka viņam svarīgi, lai darbs un mācības patīk. Trīs vasaras skolēnu programmā viņš nostrādājis uzņēmumā *Agrotehnika*. Jau pirmajā reizē darbs un vide iepatikusies, kolektīvs ir atsaucīgs, tāpēc nākamajās vasarās gājis atkal un ieguvis lauksaimniecības tehnikas pārdošanas iemaņas. Tā gan nav nākotnes profesija, taču darbā apgūtais noderēs.

„Ir tādi jaunieši, kuriem jau vidusskolā prakse sasaistās ar profesiju vai pat konkrētu uzņēmumu. Tomēr pārsvarā piedāvājums skolēniem ir vienveidīgs. Citi aiziet vecāku pēdās. Mans tētis ir autoatslēdznieks, un šī profesija mani neinteresē. Mama ir mājsaimniece, tuvāko radu lokā arī nav tādu nozaru, ko būtu noskatījis. Ģimenes tradīciju turpinātāju mūsdienās vairs nav daudz. Esmu izvēlējis skolotāja profesiju, bet tā šķiet tāla nākotnes. Vispirms jāietiek galā ar vidusskolas eksāmeniem.”

Daina Tāfelberga
Lailas Liepiņas foto

Absolventi ieskicē profesijas

Kuldīgas Centra vidusskolas (KCV) tradicionālajā absolventu dienā vairāki skolas beidzēji dalījušies pieredzē par savu profesiju. „Katram bija interesants stāsts, un tikšanās ir noderīgas,” secina karjeras konsultante Inese Titova.

KATRAM SAVS STĀSTS

Kā skaidro I. Titova, pasākums ik gadu notiek februārī, pārsvarā ieradušies iepriekšējā gada absolventi. Aicinājumam atsaukušies seši: kādreizējā stjuarte un muzeja darbiniece, tagad viesnīcas *Virkas muiža* vadītāja Laura Staškus, ārsta palīdzē Dārta Girgensonē, skolotāja logopēde Samanta Felicita Meļņika, telekomunikāciju inženieris Juris Vilsons, digitālo ražojumu dizainers Jurgis Megnis un studente, cilvēkresursu mācību un komandas attīstības asistente Estere Jēkabsonē.

Pedagoģe min faktu, ka J. Vilsons skolas gaitas sācis tikko uzceltajā Centra vidusskolā (toreiz 3. vidusskolā), savukārt S.F. Meļņika te atgriezies kā pedagoģe. Visvairāk jautāts J. Megnim kā informācijas tehnoloģiju (IT) pārstāvim. Skolēni ar interesi klausījušies L. Staškus

stāstīto par stjuartes darbu Latvijā un ārvalstīs. Viņai profesiju nācies mainīt tad, kad kovidā dēļ tūrismā iestājusies krīze. E. Jēkabsonē skaidroja, kā mācības savienot ar darbu, un aicināja no tā nebadīties.

Tā kā KCV ēka vēl tiek pārbūvēta un mācību telpas ir vairākās vietās, šogad sarunas nav varēts noorganizēt pa interešu grupām, tāpēc 11. un 12. klases pulcējušās kopā. I. Titova atzīst, ka šaurākā lokā saruna ir dzīvāka, var izstāstīt vairāk. Tomēr priekšstatu par profesijām var gūt. Kādreiz absolventi aicināti arī pie 9. klases, bet secināts, ka tas vēl par agru.

APSTĀKĻU KOPUMS

Pēc I. Titovas novērojumiem lielākoties vidusskolēni izvēli izdarot jau 11. klasē vai vismaz 12. klases sākumā. Uz to mudina karjeras konsultants, tikšanās ar

Kuldīgas Centra vidusskolas 11. un 12. klasei par savu profesiju stāsta digitālo ražojumu dizainers Jurgis Megnis, viesnīcas *Virkas muiža* vadītāja Laura Staškus un ārsta palīdzē Dārta Girgensonē.

augstskolu pārstāvjiem, kas tiek aicināti vai piesakās paši. Sava nozīme ir karjeras dienām un pasākumiem ar absolventiem. Dažkārt noteicošie ir vecāki: „Tas ir apstākļu kopums, pēc kuriem skolēns izvēlas, ko darīt nākotnē. Pagājušā gada monitorings parādīja, ko ļoti daudzi mūsējie iestājusies valsts budžeta grupā. Tas nozīmē, ka vidusskolā centušies labāk apgūt īpaši tās zinības, kas vajadzīgas profesijai.”

VIRZIENI IR DAŽĀDI

Monitorings arī rāda, ka pēdējā laikā jaunieši visvairāk studē IT un finanses, populārāka kļuvusi skolotāja profesija, daudzi iestājas būvinženieros, parādījusies interese par medicīnu. „Virzieni ir dažādi – nav kāda īpatsvars. Agrāk bija izteikta interese par juristiem un sabiedriskajām attiecībām. Tagad profesiju spektrs ir plašs un izvēle diezgan vienmērīga. Gadās, ka jauniešis izvē-

li tomēr maina. Karjeras konsultants palīdz novērtēt, vai virziens atbilst ne tikai interesēm, bet arī spējām. Nevaram teikt, kura skola labāka un profesija – prestižāka. Individuālās konsultācijās ar testiem, spēlēm un citām metodēm palīdzam saprast, kas der. Sarunu gaitā jauniešis pie secinājumiem nonāk pats.”

Daina Tāfelberga
Ineses Titovas arhīva foto

SARUNA AR JUBILĀRU

Kā jauns sākums

Kuldīdzniekam, profesionālajam futbola tiesnesim ANDRIM TREIMANIM vakar apritēja 38 gadi. Uz dzimšanas dienu pie ģimenes Latvijā viņš nupat atgriezies no Saūda Arābijas, kur tiesāja Karaļa kausa izcīņas ceturtdaļfināla spēli.

Tajā pret klubu *Abha* spēlēja arī Krištiānu Ronaldu pārstāvētais klubs *Al-Nassr*. Šis futbolists bija neapmierināts, ka pretuzbrukuma laikā Andris nosvilpa puslaika beigas, un dusmās bumbu aizspēra tālu pāri laukumam, taču latviešu tiesnesis pasaulslaveno portugāli par nesavaldību sodīja ar dzelteno kartīti. Šis video tagad internetā kļuvis populārs.

VISSVARĪGĀKĀ – ĢIMENES LABSAJŪTA

Dzimšanas dienas pēdējos gados biežāk svinētas Rīgā – uz Kuldīgu Andris atbraucot reti. Lielas svinības viņam nepatīk – parasti svinot draugu un ģimenes lokā, aizejot uz kafejnīcu. Svētku izjūta esot katru gadu: „Dzimšanas dienas uztveru kā jauna gada sākumu. Šķiet, līdzīgas izjūtas ir katram. Tā ir diena, kad atskatos uz visu, kas iepriekšējā gadā paveikts, un izvirzu sev jaunus mērķus.”

Galvenā esot ģimenes labsajūta: „Rūpējos, lai manas trīs meitas un sieva justos labi, būtu nodrošinātas. Gribru dot atbalstu

vecākiem, māsai un citiem tuviniekiem. Tas man šajā vecumā ir pats svarīgākais.”

Personīgie mērķi esot vairāki: „Tādiem jābūt katram, citādi jau dzīvot nav interesanti. Jaunības gados mērķis ir skolas pabeigšana, vēlāk izaugsme, ģimene. Man tie ir piepildīti. Tagad karjeras ziņā mērķi saistīti ar futbola tiesāšanu. Viens man ļoti svarīgs, un pie tā strādāju pusotru gadu: tas ir projekts, kā Latvijas futbola ieviest videotiesnesi, un tas ir izdevies. Tagad Rīgā iesaistos vairākos politiskos notikumos.”

LAI IR NO SIRDĀ

Vaicāts, vai atmiņā palikusi īpaša dzimšanas diena, A. Treimanis teic: „Droši vien apaļās jubilejas. Tad svinības ir lielākas, tās ieplānoju jau laikus kopā ar tuvajiem. Tad saņemu lielāku uzmanību arī no kolēģiem, taču priecājos par katru apsveikumu – arī virtuālu un mutisku. Novērtēju, ka cilvēki mani atceras, jo tas ir pats svarīgākais. Nevis liels pasākums, bet tas, ka ir labas attiecības ar cilvēkiem, kas man blakus. Ļoti novērtēju tādu personīgu

apsveikumu, ja kāds apsveic no sirds – piezvanot vai atsūtīd kartīti, nevis izsiņā atsūtīd standarta sveicienu ķeksīša pēc. Visi dzīvojam sociālajos tīklos un ļoti ātrā laikmetā, tāpēc dzimšanas dienas sveicienus bieži saņemam feisbukā vai citā vietnē, bet tas šķiet bezpersoniski. Pats cenšos tā nevienu neapsveikt.” Dāvanas saņemtas visādas: „Bijuši zīmējumi, dažāda futbola atribūtika, piemēram, krekli.”

VEIKSME JĀNOPELNA

Svarīgākā pēdējo gadu atziņa sasaucoties ar mērķiem: „Uz visa fona, kas pēdējā laikā pasaulē noticis, tas ir, pandēmija, karš Ukrainā, pati galvenā ir laba veselīga. Man daudzi pazīstami cilvēki cieš no kara sekām. Svarīgi ir novērtēt mazumiņu, kas mums jau ir, priecāties par katru dienu un darīt ko tādu, par ko pašam gandarījums, un vēl jo vairāk labi, ja to novērtē apkārtējie.”

A. Treimanis dzīvo pēc moto *Veiksme tāpat vien neatnāk – tā jānopelna*: „Līdzīgi ir teicis viens no pasaulē slavenākajiem

Gaviļnieks Andris Treimanis ar sievu Mariju un divām jaunākajām meitām Elizabeti un mazo Evelīnu.

golfa spēlētājiem, kuram žurnālists reiz jautāja, kā viņam tā veicas bumbiņu trāpīt bedrītē. Viņš atbildēja, ka veiksmē jānopelna ar smagiem treniņiem, ieguldīto laiku un attieksmi. Līdzīgi arī es cenšos pieiet saviem pienākumiem. Protams, ir tādas dienas, kad neko darīt negribas un gādās noslinkot, bet tad atceros šo moto un saņemos.”

PRIECĒ MEITAS UN IZBRAUCIENI

Andrim esot paveicies, ka prieku dod tas, ar ko viņš pelna iztiku: „Darbu bieži iznāk apvienot ar ārzemju braucieniem, jaunu

cilvēku iepazīšanu. Bieži atrodos tādā valstī, kur tāpat vien tūrisma braucienā nenonāktu. Prieku sagādā laiks ar ģimeni, kopā ar vīriem ik pa laikam dodos makšķerēt, piedalos medībās. Ļoti priecē bērnu sasniegumi. Vecākā meita Renāte mācās diriģēšanu Ventspils mūzikas vidusskolā un sūta man visādus foršus video. Vidējā meita Elizabete nodarbojas ar baletu, un arī jaunākā meita Evelīna, kura vēl iet bērnudārzā, noteikti iepriecinās ar kādu talantu vai prasmi.”

Amanda Gustovska
Andra Treimaņa arhīva foto

DIVI PAR VIENU

Kas ir popularitāte, un kā to izjūtat?

Pazīstams un pieprasīts

Artis Šimpermanis, mūziķis, kļuva plaši pazīstams kā Kuldīgas grupas *Rumbas kvartets* solists:

– Es teiktu, ka populārs ir daudziem zināms un pieprasīts, bet var arī būt populārs ar negatīvu pieskaņu. Katrā vidē ir savi pazī-

tamie cilvēki, tikai kādā informācijas burbulī tu atrodies.

Politikājiem un radošo profesiju pārstāvjiem atpazīstamība ir lielāka. Tā kā esmu mūziķis, esmu pazīstams daudziem. Tas nav vērtējams ne labi, ne slikti, bet nevari būt veiksmīgs muzikants, ja neesi pazīstams. Var uzspēlēt mājās priekā pēc, bet, ja tā ir nodarbošanās, tad popularitāte nepieciešama. Nevar noliegt, ka savā ziņā tā arī uzliek rāmjus. Ne tāpēc, ka

mani uztrauktu tas, ko cilvēki padomās, bet jāapzinās, ka daudzi vērtēs jebkādu manu rīcību: ne tikai to, kā muzicēšu, bet arī to, kā rīkošos citās situācijās. Ne velti populāri cilvēki iekļūst dzeltenās preses redzeslokā (smejas).

Vidē, kurā apgrozos, atpazīstamību izjūtu. Pandēmijas laiks situāciju uz īsu periodu pamainīja. Kā smejos, taupīju uz žiletēm – ataudzēju ūsas un bārdi. Tad bija laiks, kad cilvēki skatījās

acīs un šaubījās, vai tas esmu es. Amizanti! Bet vispār jau mani pazīst. Tādēļ smejos: ja ir vajadzība Kuldīgā no Pilsētas laukuma ātri tikt līdz Rātslaukumam, jāizvēlas iet pa sānieliņām. Citādi satieku daudzus pazīstamos un ar visiem jāparunājas. Ja ir laiks un gribas pastaigāt, tad var. Man parunāties patīk, un cilvēki ir vērsti uz komunikāciju. Tā tikai saka, ka kurzemieki ir noslēgti. Mums papļāpāt patīk.

Ieguldījumam jābūt nozīmīgam

Silva Bendrāte, Rīgas Psihiatrijas un narkoloģijas centra sabiedrisko attiecību spe-

ciāliste, agrāk *Latvijas Radio* žurnāliste, *Kurzemes Radio* dibinātāja, Saeimas deputāte:

– Popularitāte ir kā rīta migla: te tā ir, un te tās vairs nav. Nekas nav mūžīgs. Varētu vērtēt pēc tā, cik tā nozīmīga vai lēta. Lēto redzam visapkārt: TV ekrānos viens otru slavē, dēvē par

personībām, stila ekspertiem un vēl nezin ko. Tam, kam pieejami mediji, rokās ir spēks. Bet popularitāte ir kas daudz vērtīgāks. Tā netiek iegūta ātri. Pie tās tiek strādāts, un tai par pamatu jābūt patiešām nozīmīgiem nopelniem kādas vietas, kopienas, dzimtas vai visas sabiedrības lokā. Ja kāds pēkšņi kļūst slavens lētu darbību dēļ, tas man nav pievilcīgi.

Popularitāti tiešām var vērtēt pēc tā, kādu darbu cilvēks ieguldījis un kāds no tā labums citiem. Bet arī tad viņš būs populārs uz laiku, nevis būs tā,

ka vienu reizi esi ko izdarījis un visu mūžu tas tiks vērtēts kā milzīgs sasniegums. Laiki mainās, var mainīties vērtējums, bet svarīgi, ka ieguldījums bijis citiem noderīgs. Svarīgi, lai atzinībai un ievērībai par pamatu būtu kaut kas paliekošs. No šāda viedokļa man nekad nav bijusi vēlēšanās būt populārai, bet žurnālista profesijā cilvēku pamana. Reizēm tā ir liela atbildība.

Man patīk radīt. Tas pēc manis paliek, un nav svarīgi, vai citi atceras, ka to esmu darījis es. Esmu radījis *Kurzemes Radio*. Daudzi mani atceras kā žurnā-

listi. Tajā darbā saņemu daudz labu vārdu, cilvēki teica, ka es devu pozitīvu lādiņu visai nedēļai. Rīgā izveidoju savu studiju, radīju jaunu komercradio staciju reģionālo tīklu. Kā politikē ierosināju Senioru dienu, un tā tagad iekļauta kalendārā. Ir vēl daudz labu lietu bijis. Tām nav klāt pierakstīts, ka to darīju es, bet cilvēkiem tas ir noderīgi, un sava veida popularitāti tas dod, vai es to vēlos vai ne.

Jolanta Hercenberga
Arta Šimpermaņa,
Silvas Bendrātes arhīva foto

STĀRKA VĒSTIS

Šoreiz vairāk meiteņu

Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļā no 8. līdz 15. martam piedzimuši 11 bērni: septiņas meitenes un četri zēni.

Vecāki izvēlējušies vārdus Sāra Sofija, Nikola, Marija, Adrija, Stefānija, Meisija, Karlīna, Oliveris, Rinalds, Martins, bet vienam puikam tas vēl tiek domāts.

BĒRNU VALODIŅA

Trīnes valodas pērlītes mamma krāj telefonā. Te dažas.

(Trīs gadi un divi mēneši)

Lai ome paskraidā!

Mamma ar Trīni videozvanā sazvanās ar vecmāmiņu. Trīne iesaka, ar ko piepildīt vakaru: „Aizej uz virtuvi paēst vakariņas! Ja nav vēls, tu vari paskatīties filmu. Ja ir vēls, tad iekāp gultā ar grāmatu un palasi pasaciņu! Ja tev tas viss apnīk, tu vari pa savu istabu paskraidīt.”

Mazmeita taču gudrāka

Trīne runā ar vecmāmiņu, ka tiekoties abas spēlēsies skolās. „Viena otru mācīsim. Es tevi, un tad tu mani,” saka vecmāmiņa. Trīne atbild: „Bet es tevi mācīšu pirmā, jo esmu par tevi gudrāka.”

Kurzemnieks sāk publicēt Kurmāles pagasta iedzīvotāja JĀŅA ZVEJNIEKA atmiņas par skarbu periodu viņa un ģimenes dzīvē – par izsūtījumu Sibīrijā 20. gs. 40.–50. gados. Šogad viņam apritēs 85 gadi. Pēc atgriešanās no izsūtījuma iesaukts dienestā Padomju armijā, pēc tam mācījies Ogres meža tehnikumā. Rīgā patērētāju biedrības celtniecības pārvaldē strādājis kā autokrāna šoferis, un viņa darba objekti bijuši arī Kuldīgā: maizes ceptuve un Veckuldīgas noliktavas. Kuldīga iepatikusies, un J.Zvejnieks pārcēlies šeit dzīvot. 26 gadus SCO jeb starpkolhozu celtniecības organizācijā nostrādājis kā autokrāna vadītājs.

Jaunības atmiņas par laiku Sibīrijā

Jānis Zvejnieks

(Turpmāk vēl.)

/1949. gada 25. marts – 1957. gada pavasaris/

Nāk un aiziet aiz gada gads, un arvien mazāk paliekam mēs – tie, kam liktenis bija lēmis daudzus gadus pavadīt izsūtījumā Sibīrijā.

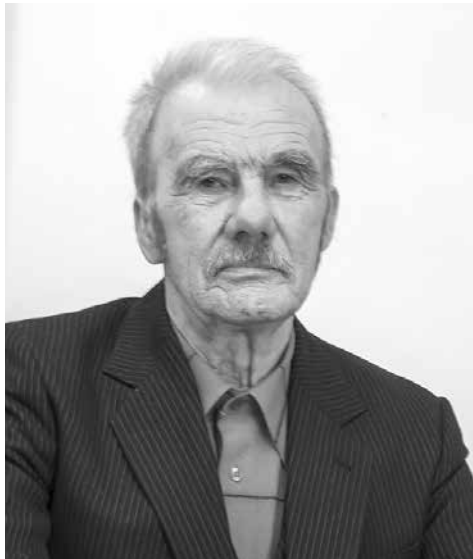
Tajā tālajā 1949. gadā es, mani divi brāļi, māsa un māte dzīvojam sava tēva mājā Kandavas pagasta *Smilškalnos*. Tēvu arestēja 1947. gadā it kā par atbalstu mežabrāļiem jeb bandītiem, kā toreiz sauca tos, kas, no krievu cietumiem vairādamies, bija samukuši mežos. Kaut gan tiesā nekādu tiešu pierādījumu nebija, viņam piesprieda desmit gadu. Toreiz, ja kāds tika arestēts, vaļā nevienu nelaida, bija tikai divi panti: ja vainīgs – 25 gadi, ja nav vainīgs – desmit. Lielais tautu tēvs Staļins mācīja: ja ir cilvēks, pantu var piemeklēt katram – bez vainas nav neviens. Tā nu mēs skaitījāmies nodevēja jeb tautas ienaidnieka ģimene. Toreiz man ritēja 12. gadiņš, jaunākajam brālim piektais.

„NU, BĒRNI, AUNAM TIK KĀJAS”

Cik atceros, 25. martā bija skaista, saulaina pēcpusdiena. Tā bija piektdiena vai sestdiena, jo aburā pie mūrīša rūga maize, kura tā arī palika neizcepta. Māsa bija aizgājusi apciemot apslimušu pazīstamu tanti, kura dzīvoja pāris kilometru uz Sabiles pusi. Pēc kāda laika viņa atskrēja mājās un stāstīja, ka notiek briesmu lietas: bruņoti vīri un zaldāti ved ārā cilvēkus no mājām. Pēc kādām 20 minūtēm brauca mašina un apstājās mūsu ceļgalā. Atceros, kā māte pateica: „Nu, bērni, aunam tik kājas.”

Ienāca divi vai trīs privātās drēbēs un divi krievu zaldāti, nolāsīja kaut kādu tur lēmumu, ka mēs tiekam uz pastāvīgu dzīvi pārsūtīti uz attālākiem Krievijas rajoniem. Tā kā mēs tajā vedumā bijām pēdējie, mums bija ļoti maz laika – tikai kādas 20 minūtes. Tā mēs neko daudz nepaspējām paņemt, un nekādi lielie produkti krājumi mājās nebija. Ielastījām pusmaisu kartupeļu, iegrabām miltus, maizei laikam tikai kāds kukulis vien bija. Viens no tiem zaldātiem visur nāca līdz uz klēti vai pagrabu un vēl mierināja, lai nebēdājas: arī tur cilvēki dzīvo. Mudināja ņemt līdzī vai rāk mantu. Atceros – mātai Inesei bija patafons un daudz skaņu plāšu, un viens no zaldātiem teica: „Beri muziku!” („Paņem mūziku!”) Vietējie neteica neko, tikai steidzināja, lai taisāties ātrāk.

Māte bija sametusi gultā no skapja drēbes un iesējusi segā. Viens no tiem krievīņiem, palīdzēdams

Kurmālnieks Jānis Zvejnieks apkopojis atmiņas par padomju režīma represijām, 20. gadsimtā nevainīgus cilvēkus veselām ģimenēm izsūtot uz tāliem Krievijas apgabaliem.

Skolas laikā Sibīrijā Jānis Zvejnieks pēdējā rindā pirmais no kreisās.

nest paunas uz mašīnu, bija sagrābis no tās gultas visu – ar visām segām, palagiem un dūnu pēli. Toreiz tādi atspuru matračī vēl nebija modē. Tas pēlis mums vēlāk ļoti noderēja – vagonā uzklājām uz nārām un vēlāk Sibīrijā pret to un diviem galdautiem iemaiņījām māju. Tāpēc māte ne vienu reizi vien to zaldātiņu pieminēja ar labiem vārdiem. Daudz laika pagāja pārgērbjoties. Māte ņēma no skapja jaunākās drēbes un lika vilkt mugurā, kaut gan varēja mest maisā – vēlāk vagonā laika bija bezgala daudz. Lai nu kā, beidzot bija jākāpj mašīnā un jābrauc. Kad mēs gājām ārā no sētas, mūsu suns Cēzars, kurš visu laiku neganti rēja, sāka nežēlīgi gaudot.

Mašīnā jau priekšā bija vairāki pazīstami kaimiņi: Vitenberģi, Ansoni, Biezbarde ar meitu un daudzi citi. Braucām uz Kandavas staciju, tur mūs ātri vien ielādēja vagonā. Tam abos galos bija iebūvētas nāras, lai varētu izvietoties divos stāvos. Vidū bleķa krāsniņa, un viss – vairāk nekādas labierīcības nebija. Vienā galā vēl viens plaukts bija brīvs, un uz tā mēs iekārtojāmies. Var teikt, ar zināmu komfortu. Tur bija mazs lodziņš – kaut arī aizrestots, tomēr kaut ko redzēt varēja.

Visu nakti vēl tika vestī cilvēki klāt. Vaimanas un sargu lamas nerimās līdz rītam. Par gulēšanu, protams, neviens nedomāja. Arī mūsu vagonā vēl ielādēja dažas ģimenes no Pūres un Čeres. Nekādi protesti, ka vairs nav vietas, netika ņemti vērā. Piebrauca mašīna pie durvīm un meta tās mantas tik iekšā.

MAĢISTRĀLE KĀ KAPSĒTA

No rīta sākām braukt. Tukumā

vēl piekabināja kādus vagonus, tad braucām uz Rīgu. Tur atkal stumdīja uz priekšu un atpakaļ – laikam kabināja vēl klāt vagonus. Kad sākām braukt, īsti neatceros, bet atceros, ka daudzi rakstīja zīmītes un meta pa logu laukā, cerēdami, ka labi cilvēki pacels un aizsūtīs pēc norādītās adreses. Kad braucām pāri Latvijas robežai, citos vagonos raudāja, citos dziedāja *Nu ardievu, Kurzemīte* un vēl citas tam brīdim piemērotas dziesmas.

Otrajā dienā mūs uz īsu brīdi pirmo reizi palaida ārā. Sargi vagonu priekšā bija apļenkusi nelielu laukumiņu, un tur tad nu visiem vajadzēja tupēt – nokārtot dabiskās vajadzības. Ja kāda kautrīgāka meitene gribēja pāriet tālāk aiz krūmiņa, tūlīt šķībacains aziāts ar šautenei piespraustu garu durkli bija klāt un uzblāva: „Kuda? Sidji tut!” („Uz kurieni? Sēdi te!”) Vēlāk jau šitā padarišana izveidojās kā savdabīga rotaļa. Sievietes izveidoja savu apli, vīri savējo, un apla vidū, savstarpēji mainoties, varēja nokārtot savas darīšanas. Tas viss gan notika reti un lielā steigā, tāpēc vīri vagona grīdā pie pretējām durvīm izlauza caurumu, priekšā kaut kā aizklāja palagu, un tad mums bija pašiem savas modernas labierīcības.

Kad pirmo reizi mūs palaida ārā, redzējām, ka ešelonam pa vidu ir vaļēja platforma. No sākuma nesapratām, kādam nolūkam, bet nebija ilgi jāgaida, kad arī tur radās pasažieri. Daudzi veci cilvēki un tādi, kas bija izrauti no slimības gultas, neizturēja. Arī mazi bērni zīdaiņa vecumā, jo nekādas piena virtuves,

protams, līdzī nebija: viņi vienkārši nomira badā.

No rītiem pirmajā pieturā sargi gāja gar vagoniem, sita pie durvīm un prasīja: „Mīrušie ir?” Ja bija, tad slēdza vaļā un komandēja: „Nesiet uz platformas!” Kad sakrājās vairāk, tad apturēja kaut kur ārpus apdzīvotām vietām, un sekoja komanda: „Apglabāt mīrušos! Laiks – 15 minūtes.” Ar ko un kā, tas bija pašu ziņā. Labi, ja kādam vagonā bija līdzī lāpsta paņēmusies; ja ne, nācās iztikt, kā var. Par pieklājīgu apglabāšanu nebija ko domāt, jo vilciens nopūta signālu un lēnām sāka braukt: bija jāskrien un jālec vagonā atpakaļ. Ar šodienas prātu es domāju, ka šo slaveno Transsibirskuju (Transsibīrijas) maģistrāli no Maskavas līdz Vladivostokai var pasludināt par kapsētu. No vergu ešeloniem, kas pēdējos 100 gados ir ripojuši uz austrumiem, tur apglabāti tūkstoši.

PĀRVIETOJAMĀIS KONTINGENTS

Tā nu mēs braucām: reizēm ilgi stāvējām kādā strupceļā, citreiz braucām mežonīgā ātrumā, visbiežāk pa naktīm. Tagad es saprotu, ka tas dzelzceļš bija ļoti noslogots. No Latvijas vien vairāk nekā 30 ešelonu, vēl no Igaunijas, no Lietuvas. Tur visi ceļi sagāja kopā uz vienas maģistrāles. Mums jau likās, ka visa Baltija izvesta un sabāzta vagonos. Daudzreiz gadījās piebraukt blakus vai aizbraukt garām citiem ešeloniem, tad, protams, sakliedzāmies – parasti prasījām, no kuras puses. Pārbraucām pāri Urāliem, un apkārtne kļuva arvien drūmāka. Lielu mežu masīvi mainījās ar kļajumiem.

Pa retam kāda sādza ar mazām, zemām mājeliem. Diezgan bieži tālumā varēja ieraudzīt ar augstu žogu, dzeloņdrātīm un sargtorņiem norobežotu teritoriju.

Cik atceros, nekādu pārtiku mums nedeva, tikai divus spaiņus ūdens uz vagonu. Tas, protams, apmēram uz 50 cilvēkiem bija par maz, tā kā par mazgāšanas varējām aizmirst. Mums, puikām, tas bija tīri pa prātam. Pēc ūdens parasti gāja divi cilvēki no vagona, un tad mēs, puikas, centāmies izsprukt līdzī, lai sadabūtu kādu koka gabalu, ko bāzt krāsniņā. Deva kādu spaini ogļu, ja tās bija stacijā, kurā apstājāmies, bet tas bija daudz par maz. Vēlāk sāka dot maizi – neatceros, cik ķieģelišus uz vagonu. Kaut kas jau bija no līdzī paņemtā. Mēs, puikas, griezām šķēlītēs kartupeļus un cepām uz krāsniņas – tīri labi garšoja.

Tā nu mēs braucām. Nekādas ērtības nevarēja gribēt, jo mēs skaitījāmies nevis cilvēki, bet vienkārši pārvietojamais kontingents. Pie visa pārējā drīz parādījās vēl viena lieta: visi sāka bieži kasīties. Kur tās utis cēlās, nezīnu. Varbūt kādam tā *sēkla* jau bija līdzī no mājām? Vienai tantei bija tāda bieza utu ķemme. Tā tad nu ceļoja uz riņķi. Mēs, puikas, uz tāda finiera gabala ķemmējām tos kukaiņus no galvas ārā un tā kā sportā skaitījām punktus, kuram vairāk. Vēl interesanti, ka tas kukainis nerāpo pa dēli nekur citur kā uz cilvēka pusi. Kā viņš zina, kur ir tas barības galds, no kā viņš ir atrauts, nav saprotami. Par to kādam kukaiņu pētniekam tēma disertācijai.

Darbā visvairāk patīk izaicinājumi

10. jūnijā apritēs gads, kopš Pelču pagasta pārvaldi vada MATISS CIŅĶIS. Kurzemnieks pie viņa viesojās, lai aprunātos par darbu, slaveno Pelču bruņurupuci Rafaelu un citiem jautājumiem.

„Pelču pārvaldē un pagastā nav viena viedokļa. Iedzīvotāji ir ļoti atsaucīgi uz jebkuru trakumu, ko piedāvāju,” stāsta pagasta vadītājs Matiss Ciņķis.

Kā šajā amatā jūtaties?

Nu jau labi. Sākumā par sevi nedaudz šaubījos. Saka, ka pirmie pieci gadi tie grūtākie, bet man tādi bija pirmie pieci mēneši. Vēl viss nav pazīstams. Katru reizi parādās kas jauns, ar ko cīnīties. Garlaicīgi tiešām nav.

Kas padarīts, kas iecerēts nākotnē?

Restaurēsim senās bibliotēkas kāpnes un veidosim ekspozīciju grāmatu skapjos. Tas būs vērienīgs darbs – grāmatas digitalizēsim. Drīz Pelču centrā būs jauna pieturvieta. Pēc budžeta pieņemšanas izsludināsim cenu aptauju. Jācer, ka cena būs pieņemama. Man bija ugunsdrošības: ļoti bēdīgā stāvoklī bija traktors, bet to esam salabojuši. Liekas – it kā sākums, bet citiem tas ir kas liels.

„To, vai bruņurupucis pārvaldē atgriezīsies, redzēsim pēc 30. marta domes sēdes.”

Daru ikdienas darbus. Jauniešos attīstītās vēlme darīt. Trīs mēnešos viņi kļuvuši aktīvāki, jo es līdzdarbojos. *Popielā* Skrundā dabūjām 1. vietu. Darbdienu vakaros un brīvdienās mums bija treniņi. Smagais darbs atmaksājās. Esmu atvērts un mazliet traks. Katrai idejai ir sava pieeja, ko rodu kopā ar citiem. Ar senioriem šodien braucam uz Liepājas teātri – skatīsimies izrādī *Kā mīl tā otra puse*. Pats piezvanīju katram. Bija tādi, kas atteicās veselības apsvērumu dēļ, bet brauks 19 cilvēku.

Kādēļ svarīgi uz klausīt jauniešu idejas?

Viņi ir mūsu nākotne. Brīžam liekas, ka idejas nav tik labas. Pārrunājot tās pamainām un darbojamies. Ar viņiem daudz jāstrādā, jo darboties jaunieši grib. Galvenais ir pašam iesaistīties, lai redzētu viņos degsmi, un centies to nepazaudēt.

Jūs kopienas dzīvē daudz iesaistāties.

Esmu vietējais. Kad vēl biju students, kultūras darbiniece Edīte Krasnopa tiešām *parāva* visus jauniešus. Bijām priecīgi palīdzēt, ballei sanesām galdus – nekādu problēmu. Tas to degsmi veidoja. Un saņēmām paldius. Pandēmijas laiks cilvēkus padarīja nedaudz kūtus un kautrīgus – viņi vairs negrib neko darīt. Tāpēc jācenšas jautro dzīvi atgūt.

Pirms tam strādājāt ārzemēs. Ko darījāt un kādēļ atgriezāties?

Septiņus gadus braukāju uz ārzemēm komandējumos. Prom biju trīs līdz piecas nedēļas, tad divas nedēļas mājās. Tā bija metāla konstrukciju ierīkošana. Biju brigādes vadītājs. Ierīkojām konveijerus gan lidostās, gan noliktavās. Lielākais darbs – Bergenas lidostas jaunajā daļā Norvēģijā pavadīju pusgadu. Konveijeri tika likti piecos stāvos ar liftiem un visu pārējo. Nesanāca sadarbība ar zviedru priekšnieku, tāpēc aizgāju uz citu uzņēmumu, kur līdzīgas sistēmas un palešu plauktus likām celtniecības veikalos, noliktavās. Esmu darījis arī nelielus celtniecības darbus. Latvijā atgriezies nolēmu ģimenes dēļ. Bērni bija laimīgi, kad atbraucu, bet jutu atsvēšinātības sajūtu. Arī sevī.

Kā izdomājāt pieteikties pagasta vadītāja amatam?

Bija pusdienlaiks, sēdēju feisbukā. Skatos – Kuldīgas novada pašvaldība ielikusi Pelču pagasta pārvaldes vadītāja vakanci. Skatos, ka ar iesāktu augstāko izglītību der. Zvanīju uz Biznesa vadības koledžu – bija pēdējā diena, kad pieteikties. Ātri visu sarakstīju, iesniedzu, mani uzņēma. Pēc nedēļas atbraucu no komandējuma un pieteicos vakancei. Mani aicināja uz tikšanos, izrunājāties, izstāstīju savu redzējumu. Vēl joprojām strādāju un studēju par jurista palīgu. Tā bija spontāna ideja, un viss izdevās. Galvenais, ka esmu mājās. Un darbs man patīk.

Vai viegli vadīt kolektīvu un rūpēties par pagastu?

Kolektīvs ir fantastisks! Sākums bija visa iepazīšana, bet darbinieki pastāstīja, kā tas notiek. Darbi iet uz priekšu. Esmu labās attiecībās ar sociālo darbinieci, bibliotekāri, bērnu darza un citiem darbiniekiem. Nodibināju draudzību ar zivsaimniecību, plānojam kopā ko darīt. Zivsaimniecības vadītājs Valdis Plaudis ir izgājis latvāņu indēšanas kursus un pieteicies izstāstīt, kā to darīt pareizi. Pats nemaz nedrīkst – vajag profesionāli. Tas ir liels pluss, ka viņš tāds ir. Cilvēki ir ļoti pretimnākoši.

Cik liela nozīme mikroklimatam kolektīvā?

Tam jābūt labam. Bet viss nedrīkst būt skaisti un spoži – jābūt arī kādam saspīlējumam. Lietas nenotiek vienkārši. Labāk lietu risināt saspīlētā gaisotnē, bet tai jābūt atrisinātai – nedrīkst vien-

kārši tā palaist. Ja ir kas svarīgs, apspriežos ar visu kolektīvu. Ejot mājās vai pusdienās, satieku citus cilvēkus, jautāju arī viņiem. Lielākais šoks bija tad, kad atnāca padsmi jauniesu un teica, ka vēlas rokdarbu pulciņu. Atnāca ar ierosinājumu, un mēs to realizējām. Pulciņš ir jebkura vecumam, ļoti apmeklēts. Nāk arī seniori.

Kā risināt konfliktus?

Trīs reizes ieelpoju, nomierinos. Tad pieeju problēmai ar gaišu galvu un skatos, no kuras puses sākt. Konflikta situācijas bieži ir nestandarta. Ir arī zvans draugam, lai saprastu, kā sākt. Lēnām, soli pa solim, un viss tiek atrisināts. Ir brīži, kad nav iespējams to atrisināt labvēlīgi prasītājam. Ejam uz to, lai rezultāts būtu vairāk vai mazāk uz labo pusi.

„Pelčos ir spēcīga kopiena, kas atbalsta labas lietas.”

Kas darbā patīk visvairāk? Darbdienas beigas. (Smejas.) Nopietni sakot, man patīk izaicinājumi. Tie ir katru dienu. Lai cik mazs vai liels, bet man patīk tādas situācijas atrisināt.

Kas darbā grūtākais?

Es vēl nezinu. Gan jau tas vēl priekšā. Grūtākais ir saglabāt gaišu un skaidru galvu. Ne vienmēr izdodas – visi esam cilvēki. Kādreiz ir dusmu uzplūdi. Galvenais ir saglabāt mieru un turēt sevi grožos.

Kas palīdz no darba atslēgties?

Garāža un *mocis*. Lai arī sieva to nesaprot, tas mani nomierina un atslābina. *Mocītis* bija savam vecumam mazliet piekūsis, bet

esmu to gandrīz pilnībā izārdījis un sagatavojis krāsošanai. Sakrāsošu, un tad būs jāstellē atpakaļ. Gaidu, kad sāksies motosezona. Kad ir sniegs, eju ar bērniem uz kalniņu. Lai cik piekūsis būtu, ir jāiet.

Vai tas, kas esat vietējais, darbā palīdz vai traucē?

Manuprāt, tomēr palīdz. Ārpus darba man patīk vietējos uzrunāt un aprunāties. Vairāk redzu tam ieguvumus. Ne vienmēr cilvēks var atnākt darbdienas vidū, bet viņam ir kas sakāms vai risināms.

Jūsu ģimenes bruņurupucis, ko atnesāt uz vienu pasākumu un kas kādu laiku pārvaldē dzīvoja, kļuvis slavens visā Latvijā. Vai gaidījāt, ka viens iedzīvotāja jautājums izraisīs tādu ažiotāžu?

Jauns.lv un citi mediji par to uzrakstījuši ļoti kļūdaini. Bet zvani ar atbalstu pienāk ne tikai no Pelčiem un Kurzemes vien. Nebiju gaidījis, ka kādam radīsies jautājums par bruņurupuci, cik tas patērē. Neviens nesūdzējās, tāpēc bija neliels šoks. Es gribētu to cilvēku uzaicināt uz kafiju un parunāties, lai saprastu, kas viņam nepatika. Esmu gatavs maksāt arī pats, vai bruņurupuča uzturēšanai ir ziedojumi vai nav, jo tas domāts iedzīvotāju priekam. Arī kolektīvs pirms ikrīta plānošanas ar Rafaelu vienmēr sasveicinājās.

Kādas sekas šī situācija radījusi?

Tik daudz labu vārdu nebiju dzirdējis visā savā mūžā, cik trīs nedēļās. Daudziem žēl, ka Rafaela te vairs nav. Ja cilvēks ienāca pārvaldē *uzvilks*, bruņurupucis nomierināja. Tad lietas risinājās vieglāk. Kad ienāca kāda mamma, bērns palika pie akvārija – bija, ko darīt, kamēr vecāki kārto savas lietas. Cilvēki no Ventspils un Siguldas gribēja

bruņurupuci apskatīt, bet nepaspēja.

Kādēļ nolēmāt nest mājās?

Lai tas vairs nekurinātu situāciju. Ir tā, kā ir. Bija tas raksts, un arī no pašvaldības nāca tāds lūgums.

Bet tas turpinās – cilvēki ziedo naudu tam, lai bruņurupucis pagasta pārvaldē atgrieztos! Ko domājat par šo atbalstu?

Tas ir labi, ka tādā sīkumā par elektrības patēriņu cilvēki atrod pozitīvo. Tas tiešām nav nekas tāds, kas šausmīgi apēstu budžetu, kā jums tas cilvēciņš bija rakstījis. Esmu priecīgs, ka daudzi domā loģiski un to saprot. Pelčos ir spēcīga kopiena, kas atbalsta labas lietas. To, vai bruņurupucis pārvaldē atgriezties, redzēsim pēc 30. marta domes sēdes. Ziedojumi tiks laisti caur domi, kurā nolems – ļaut atgriezties vai ne.

Kāds no Rafaela dzīves pārvaldē bija ieguvums?

Tas, ka redzēju cilvēkus smaidām. Tā rutīna un drūmais laiks nospiež daudzus. Ienākot pie mums, cilvēki atmaiga un sāka priecāties.

„Esmu atvērts un mazliet traks. Katrai idejai ir sava pieeja, ko rodu kopā ar citiem.”

Kā skatāties uz uzņēmēja Uģa Martinsena ideju izveidot bruņurupucim telpu?

Fantastiska ideja! Tādu veidojot, varētu sākt sapņot par jaunu interjeru. Man ir 500 litru akvārijs, piecreiz lielāks. Šīs sugas bruņurupuci ar cilvēkiem draudzējas. Bet tiem, kuri nepatīk, viņi grib caur stiklu iekost pirkstā.

Vai tiesa, ka šīs situācijas dēļ apsvērāt domu šo amatu atstāt?

Tā gan nebūs īsti taisnība. Minēju, ka no tā visa esmu šausmīgi piekūsis, tāpēc aiznesu bruņurupuci mājās. Piekūsu no ziņām. Katru reizi, kad redzu rakstu, ko publicējis *Jauns.lv* un citi, tas nospiež. Drūms biju. Bet ne tik drūms.

Vai taisnība, ka pārvaldē notiek Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja pārbaude?

Jā. Kādā jautājumā, to nedrīkstu atklāt. Viss nāca pamazām. Kā jau pamanījāt, sākumā jums kā avīzei tika jautāts par mašīnas izmantošanu, tad par bruņurupuci un kamīnu. Tas ar to ir saistīts. Satraukumam nav iemesla – tas ir dzīves sākums. Pārbaudīs un aizmirsīs.

Kristīne Pabērza Jēkaba Aleksandra Krūmiņa foto

KULDĪGĀ

Kultūras centrā 24.III 19.00 grupas *Ducele* piecģades koncerts.

31.III 19.00 senioru deju kolektīvu koncerts *Pāmovadu sadancis*. Piedalās: *Kuldīdznieks, Druva* (Druva), *Kamēr vari* (Kabile), *Misiņš* (Aizpute), *Draudzība* (Talsi), *Virši* (Skrunda), *Ance* (Ance).

14.IV 19.00 *Pannas teātra* standapa izrāde *Mačo*. Titullomā Ainārs Ančevskis, režisors Juris Rijnieks.

Kultūras centra pagalmā 9.IV 12.00 Lieldienu pikniks: šūpošanās, olu krāsošana, ripināšana un plenērs, ol-impiskās spēles.

Pie vecā rātsnama 2.IV 12.00 Kuldīgas Goda pilsoņa, aktiera Ēvalda Valtera 129. dzimšanas diena ar tēju. Kultūras centrs atgādina: „Ja kāds grib nodzīvot līdz 100 gadiem, jāapsēžas māksliniekam blakus, lai kopā iedzertu tēju.”

Novada muzejā 17.III 18.00 salonvakars ar aktieri Kārli Neimani: Edgara Liepiņa dziesmas un aktiera dzīves aizkulis.

Līdz 2.IV rakstnieces Andras Manfeldes un mākslinieces Neonillas Medvedevas izstāde *Uzzīmē baltu lietu*. Līdz 23.IV ekspozīcija par novadpētnieku Valfrīdu Fromholdu-Treiju.

Bibliotēkā līdz 31.III Ildzes Oses

gleznas, Lūcijas Zahares izšuvumu izstāde *Sievišķīgas lietas*.

23.III 14.00 tikšanās ar tulkotāju Arminu Voitkānu.

29.III 16.00 lasītāju klubs.

31.III 14.00 tikšanās ar mākslinieci Ildzi Osi.

Mākslas namā 26.III 15.00 mūzikas un dzejas pēcpusdiena *Aiz robežas*: Inga Gaile (dzeja), Rūta Ižāka-Mača (flauta) un Ilze Kundziņa (klavieres). Līdz 30.IV Ievas Vītolas-Lindkvistas un Oles Lindkvista izstāde *Vulkāns*: gleznas, zīmējumi, fotogrāfijas.

Koncertzālē Klavins Piano 18.III 18.00 *Savādā meitene* – Egona Valtera dziesmas ar Aleksandra Čaka vārdiem. Dziedātāji Lauris Valters, Krišjānis Valters, Madara Orola, Uldis Veigurs u.c. mūziķi.

Mūzikas skolā 22.III 12.00 Kurzemes mūzikas skolu audzēkņu koncerts *Notīci sev*. Piedalās arī Dobeles, Sabiles, Talsu, Skrundas, Saldus, Mērsraga, Valdemārpils, Tukuma, Piltenes, Ventspils un Liepājas audzēkņi.

25.III 10.00 Vecāku diena. Sarunu *Vecāku gaidas un atbalsts, bērnu motivācija un pieredze* vadīs izglītības konsultante Inga Pāvula.

KINOAFIŠA

Kultūras centra kinozālē (Piltenes ielā)

Mūmijas (2023), ASV, Spānija. Animācijas filma ģimenei. Ilgums: 1 h 28 min.

17.III 17.00, 20.III 17.30, 21.III 17.30, 22.III 19.30, 23.III 17.30.

Zemes dziļēs slēpjas 3000 gadu sena mūmiju pilsēta. Tajā mīt princese Nefera un Tats, kuriem jālaulājas pēc imperatora pavēles, lai gan viņi to nevēlas: Nefera alkst brīvības, Tatham ir alerģija pret saistībām. Bet dievu griba ir neizbēgama. Režisors – Huans Džesus Garsija Galoča. Filma dublēta latviešu valodā.

Virš, vārdā Oto (2022), ASV, Zviedrija. Komēdija, drāma. Ilgums: 2 h 06 min. Vecums: 12+.

17.III 19.00, 20.III 19.30, 21.III 19.30, 22.III 17.10, 23.III 19.30.

Stāsts par nīgro atraitni Oto Andersonu, kura vienīgais prieciņš ir ķīvēties ar izmisušajiem kaimiņiem un viņus kritizēt. Kad blakus durvīs ievācas jauna ģimene, asprātīgajā grūtniecē Marisolā viņš sastop līdzvērtīgu pretinieci. Titullomā – Toms Henkss. Uzņemta pēc romāna *Virš, vārdā Ūve*. Angliski ar subtitriem latviešu un krievu valodā.

PAGASTOS

ALSUNGĀ

Kultūras namā 24.III 18.00 Teātra diena *lekāp manās korpēs* Santas Galiņas izpildījumā.

Amatu mājā līdz 30.IV Margaritas Bērziņas gleznu izstāde *Daba ziemeļos – dabas un krāsu kaleidoskops*.

Kultūras namā līdz 31.III Jeļenas Egliņas lielformāta ziedu izstāde.

Sapņotavā 25.III 20.00 pavasara koncerts: Erna Daugaviete (čells), Reinis Jaunais (ģitāra).

Bibliotēkā Ilzes Kalvānes ilustrāciju izstādes *Spilgti bezgalīgais stāsts* 2. daļa.

PADURĒ

Struņķukrogā 12. un 13.V meža īpašnieku biedrības *Meža konsultants* pasākums *Meža ABC*. Mērķis: ieinteresēt un izglītēt Latvijas skolēnus par meža audzēšanu un dabas procesiem. Pieteikties līdz 3.IV, aizpildot anketu: https://ej.uz/meza-abc2023_pieteikties.

ĒDOLĒ

Bibliotēkā līdz 31.III ēdolnieces Ievas Celmas gleznas.

GUDENIEKOS

Kultūras namā 17.III 18.00 Artis Šimpermanis koncertā *Nepārstāj sapņot*.

ĪVANDĒ

Bibliotēkā līdz 30.III Anitas Darģes gleznas.

KABILĒ

Saieta namā Sencis 17.III 17.00 skatu grozu darbnīca.

KURMĀLĒ

Vilgāles pagastmājā līdz 31.III Gundijas Kalējas gleznu izstāde *Mans laiks*.

LAIDOS

Bibliotēkā līdz 31.III Oļģerta Visvalža Grūbes fotogrāfijas, Silvijas Fersteres apsveikumu kartītes Starptautiskajai sieviešu dienai.

Muižā (kungu mājā) 25.III 16.00 Ievas Epneres dokumentālās filmas *Laidi* pirmizrāde. Filma par Laidu

pamatskolas pēdējo – 101. – gadu. 31.III 13.00 senioru pēcpusdiena ar draugiem *Lai me nemīl viena pavasari būt*. Muzicēs Valters no Priekules.

Pie Bitītes 8.IV 16.00 Lieldienas: viesosies *Pārsteigumu karuselī* ar izrādi bērniem.

NĪKRĀCĒ

Bibliotēkā līdz 31.III Dagnijas Jansones gleznas.

Atpūtas centrā 26.III 14.00 tēja un sarunas ar gleznu autori Dagniju Jansoni.

Līdz 31.III Gunta Egliņa fotogrāfijas. 2.IV 10.00 lielformāta magoņu darbnīcu vadīs māksliniece Jeļena Egliņa. Pieteikties līdz 27.III pa tālr. 26109471 (Danai).

Pie piemiņas akmens Lēnās 25.III 12.30 komunistiskā genocīda upuru piemiņas brīdis.

RAŅĶOS **Bibliotēkā** līdz 28.IV Māra Mihailova fotogrāfiju izstāde *Runča dzīvesstāsts*.

RENDĀ

Bibliotēkā līdz 31.III Kuldīgas paletes gleznu izstāde *Mākoņu pasaule*, Mārites Suhanovas kolekcija *Mārites*.

RUBĀRŽOS

Bibliotēkā līdz 31.III Santas Sakalovskas fotoizstāde *Saulespuķu stāsts*, Zīgurda Kristvalda Skrundas ēku maketi.

Pie piemiņas akmens 25.III komunistiskā genocīda upuru atcere.

RUMBAS PAGASTĀ

Bibliotēkā 20.III 16.00 lasītāju klubīšs.

21.III 15.00 galda spēles.

Bukaišos 22.III 13.15 pasākums gardēžiem.

Pagasta pārvaldes zālē līdz 31.III Mairas Veisbārdes gleznu izstāde *Veltījums Kurzemei*.

SKRUNDĀ **Kultūras namā** 18.III 18.00 Kuldīgas novada deju kolektīvu sadancis

Cīruļputenis.

1.IV 12.00 vokālistu konkurss *Skrundas balss*. Pieteikties līdz 20.III, anketa: <https://failiem.lv/u/6x6m2uvab>.

1.IV 19.00 Teātra dienas svētki *Īsumā par...*: piedalās Laidu, Raņķu amatiereteātris, Rudbāržu *Spēlmaņi*, Skrundas SAAN, Nīkrāces *Brinīda*. Līdz 21.IV Ingas Ozolas fotoizstāde *Rītausmā*.

Pie kultūras nama 9.IV 15.00 Lieldienas: darbnīcas, muzikālā izrāde *Oliņ bolīņ, čimpiņ rimpiņ*.

Pie memoriālā vagona 25.III 13.00 komunistiskā genocīda upuru atceres brīdis.

SNĒPELĒ

Bibliotēkā līdz 31.III Zaigas Gulbes izstāde *Baltās gaismas dzeja* uz koka ripām.

Kultūras namā 31.III 19.00 Silvas Zālītes jubilejas koncerts *Tā ir dzīve*.

TURLAVĀ

Bibliotēkā līdz 31.III Samantas Jokubauskas zīmējumi, Melānijas Elmas Gulbes darbu izstāde *Elmas lietas*, līdz 6.IV Nataljas Jurkevičas medus prāņiķu izstāde *Pavasaris*.

Kultūras namā 24.III 22.00 *Balle 30+* ar klātiem galdiem, spēlēs duets *Tomēr jāpadomā*, pieteikties līdz 20.III.

Ķikuru bibliotēkā līdz 31.III izstāde *Mana krūzīte*. Iedzīvotāji aicināti atnest savu interesantāko eksemplāru.

Skolēnu brīvlaikā 17.III 12.00 mīklu minēšana.

VĀRMĒ **Bibliotēkā** 17.III 17.30 *Skaņu medītācija*. Nodarbību vada Agnese Vanaga.

Līdz 31.III vārmenieces Noras Beķeres akrila gleznas un ogles zīmējumi.

Skolēnu brīvlaikā 17.III 13.00 praktiskas nodarbības.

Aizupītēs 10.IV 12.00 Lieldienu prieki.

24.III 21.30 Ivo Fomina koncerts *30 gadi uz skatuves un jūsu sirdis*.

31.III 19.00 dziedošo aktieru salidojums *O, kādi zēni!*: Juris Hiršs un Gundars Grasbergs (Latvijas Nacionālais teātris), Imants Strads un Gints Andžāns (Dailes teātris), Edgars Pujāts (Liepājas teātris), neatkarīgie aktieri Kristians Kareļins, Andris Bērziņš un Jānis Kirmuška.

TALSOS **Tautas namā** 1.IV 15.00 Dzintara Čičas 30. jubilejas koncerts.

15.IV 17.00 vijolnieks Daniils Bulajevs un viņa izveidotais kamerorķestris.

KAIMIŅOS

LIEPĀJĀ

Lielajā dzintarā

19.III 13.00 Liepājas teātra izrāde *Dziesmu svētki* (rež. Matīss Budovskis).

20.III 11.00 laikmetīgās dejas izrāde jauniešiem *Tīklā*.

23.III 19.00 Liepājas teātra izrāde *Nākamgad tai pašā laikā* (rež. Sergejs Ščipicins no Sanktpēterburgas).

26.III 13.00 un 28.III 14.00 Liepājas te-

ātra izrāde *Yen* (rež. Dmitrijs Petrenko). 30.III 19.00 Liepājas teātra izrāde *1 000 000 labu lietu* (rež. Dmitrijs Petrenko).

Olimpiskajā centrā

18.III 20.00 Andra Ērgļa 40. jubileja. Viesi: dziedātāji Antra Stafecka un Normunds Rutulis, komponists, pianists Jānis Strazds, ģitāristi Armands Alksnis un Ingus Šplītis.

25.III 18.00 Dzintara Čičas 30. jubileja *Vajag tikai mīlēt*.

26.III 19.00 tautasdziesmu programma *Dieva dēli. Saules meitas*: Kristīne Kārkle-Kalniņa, Marts Kristians Kalniņš, Antra Stafecka, Anmary, Andris Ērglis, Dainis Skutelis.

Leļļu teātri

18.III 12.00 *Trīs rukstiņi*.

19.III 12.00 *Murjāņu kurmitis un viņa draugi*.

25.III 12.00 *Lāča namiņš*.

26.III 12.00 *Lote dodas ekspedīcijā*.

VENTSPILĪ

Koncertzālē Latvija

25.III 18.00 Fransiss Pulenks, Gabriels Forē – atskaņo Laura Grecka (mecosoprāns), Rihards Mačanovskis (baritons), Aigars Reinis (ērģeles), Ventspils kamerorķestris, koris *Ventspils*. G.Forē *Rekvīmam* ir trīs autora redakcijas, kas sarakstītas 1888., 1893. un 1900. gadā. Ventspilī tiks

atskaņota pirmā – solistiem, jauktajam korim, stīgu instrumentu orķestrim, arfai, timpāniem un ērģelēm.

1.IV 17.00 koncerts *LNSO, Peltokoski, Štrauss un Šnitke Ventspilī*. Piedalās: Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris, Darja Smirnova (vijole), Georgs Sarkisjans (vijole), diriģents Tarmo Peltokoski.

Jūras vārtos

18.III 17.00 koncerts *Zeme zeļ, zeme plaukst*. Piedalās deju kolektīvi *Strautuguns* (Ventspils), *Pūpolītis* (Lielvārde), *Puzurs* (Druva), *Vēji* (Lielvārde), *Jaunpils* (Jaunpils), *Druvas seniori* (Druva). 20.III 19.00 pasaka ģimenei *Saules spēks*.

24.III 21.30 Ivo Fomina koncerts *30 gadi uz skatuves un jūsu sirdis*.

31.III 19.00 dziedošo aktieru salidojums *O, kādi zēni!*: Juris Hiršs un Gundars Grasbergs (Latvijas Nacionālais teātris), Imants Strads un Gints Andžāns (Dailes teātris), Edgars Pujāts (Liepājas teātris), neatkarīgie aktieri Kristians Kareļins, Andris Bērziņš un Jānis Kirmuška.

TALSOS

Tautas namā 1.IV 15.00 Dzintara Čičas 30. jubilejas koncerts.

15.IV 17.00 vijolnieks Daniils Bulajevs un viņa izveidotais kamerorķestris.

PĀRDOD

MERCEDES B200, 2,0 l, *dīzelis*, 2007. g., pelēks. Tālr. 29424557.

SIA Vēvers ražo un piegādā priedes skaidu **BRIKETES** (270 EUR/palette), klucīšus (115 EUR/1,3 m³ maiss). Tālr. 26651831 vai www.vevers.lv. Sadarbojamies ar sociālajiem dienestiem.

Piedāvājam kvalitatīvas bērza **BRIKETES**. Ilgi deg, mazs pelnu atlikums, 252 EUR par paleti. Tālr. 28270401.

SIA AJG plus pārdod sazāgētu nomaļu **MALKU**. Tālr. 29399939.

Sausu **MALKU** maisos, kravās. Tālr. 26544462.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Tālr. 27885688.

Skaldītu **MALKU**, piegādā. Tālr. 29428876.

Pārdod ar piegādi skaldītu **MALKU**, 3 m meža malku, zāģētavas atgriezumus. Tālr. 29249578.

Pārdod skaldītu un kluču **MALKU**. Tālr. 25607959.

MEDU (20 EUR/3 l), **ZIEDPUTEKŠŅUS** (15 EUR/kg) un **BIŠU MAIZI** (30 EUR/kg) ar piegādi mājās svētdien, 19. martā. Tālr. 26441406.

Sertificētu **KARTUPEĻU SĒKLU**: 'Laura', 'Nandina', 'Wega', 'Ranomi'. Iespējama piegāde. Tālr. +37129432458.

VAJADŽĪGI

Z/s *Atvari* (46101001767) aicina darbā **SLAUCĒJU** uz pusslodzi. Alga: 620 EUR. Turlavas pagasts. Tālr. 28766613.

SIA *Būvfirma P.B.A.* (41203039760) aicina darbā **CELTNIEKUS**. Atalgojums pēc izpēšanas, sākot ar 800 eiro. Tālr. 29705025.

PĀRDOD
viegli uzstādāmas
dažādu izmēru un
veidu polikarbonāta
SILTUMNĪCAS.
Aizvedīsim.
T. 27848667.

Par sporta pasākumiem, rezultātiem informējiet e-pastā:
inta.jansone@kurzemnieks.lv

PĒRK

Vietējais mežsaimniecības uzņēmums pērk visu veidu **MEŽA ĪPAŠUMUS** – izcirtumus, jaunaudzē, briestaudzes. Interesē dažāda lieluma platības. Augstākā cena reģionā. Tālr. 25731315.

Mežu, lauksaimniecības **ZEMI**. Tālr. 29386009.

Izcirstus **MEŽUS** (3000 EUR/ha), cirsma, lauksaimniecības zemi. Tālr. 28282021.

MEŽUS, cirsma, malku. Tālr. 26544462.

SIA *Craftwood* pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS** un augošu koku cirsma visā Latvijā. Tālr. 26360308.

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 28679476.

TRAKTORUS un lauksaimniecības tehniku. Tālr. 25357742.

Visu veidu **PADOMJU TEHNIKU**: kombainus *Niva, Jeņisej*; automašīnas *GAZ, ZIL, MAZ, KamAZ, KrAZ*; kāpurķēžu traktoros *DT-75, 74, T130, T150, T170*; ritenetraktoros *T150, T40AM, MTZ80, 82, JUMZ*; ekskavatorus *EO*. Tūlītēja samaksa skaidrā naudā vai ar pārskaitījumu. Tālr. 27347347.

Autokapsēta pērk un noraksta **NOLIE-TOTAS AUTOMAŠĪNAS** līdz 3,5 tonnām. Samaksa tūlītēja. Tālr. 27347347.

SIA *AIBI* iepērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS**, jērus, zirgus. Iepērkam arī bioloģiskos lopus. Samaksa tūlītēja. Tālr. 20238990.

Z/s *SMAIDAS* pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA *Valinda* pērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS** dzīvsvārā. Tūlītēja samaksa. Tālr. 29434034.

Briežu **RAGUS**, braucu pakal. Tālr. 29886349.

Pērku **RAGUS**. Tālr. 22728888.

Briežu, aļņu, buku **RAGUS**. Braucu pakal. Tālr. 24914134.

Pērku **VECUS TRUKUS**. Braucu klāt, par cenu vienosimies. Tālr. 22839283.

DAŽĀDI

KULDĪGAS AUTOSKOLA rīko A, B, BE, C, CE un 95. K kursus. Pieteiktis pa tālr. 29182826, 29491388.

SIA *Baltic States*, 8 gadus lielākā **NE-KUSTAMO ĪPAŠUMU KOMPĀNIJA** reģionos – mēs zinām, kā pārdot īpašumu. Ātri, kvalitatīvi un juridiski droši. Tālr. 29921087.

SILTINĀM mājas ar ekovati, granulām un termoputām. Tālr. 26748235.

Sertificēts **TAKSATORS** profesionāli izgatavos inventarizācijas lietu jūsu mežam. Cena: 60 EUR! Piedāvājam arī **MEŽAUDZES** novērtēšanu, cirsmu dokumentācijas sagatavošanu, īpašuma robežu, kupicu ierīkošanu un atjaunošanu, bezmaksas konsultācijas. Strādājam visā Latvijā! Tālr. 25731315.

SIA *Bērzi plus* **NOTĪRA KRŪMU APAUGUMU** no laukiem un grāvjiem. Tālr. 29150380.

DZIĻURBUMI pēc zviedru tehnoloģijas. Tālr. +371 29251774, 22520236.

DZIĻURBUMI. Tālr. 29296723.

Ātri un lēti ierīkosim **DZIĻURBUMU**. Tālr. 29605105, 28205914.

IZĪRĒ

Vienistabas **DZĪVOKLI**. Tālr. 22023320.

PĒRKAM

Augošu koku cirsma un sortimentus pie ceļa;

Meža īpašniekiem:

- Veicam bezmaksas konsultācijas;
- Palīdzam meža taksācijas sagatavošanā, cirsmu iestigošanā;
- Palīdzam iesniegt ciršanas pieteikumu VMD.

Telefoni informācijai: 29196926
www.metsaforest.com/lv

LĪDZJŪTĪBAS

*Gan sāpju dienas, gan saules rīts –
It viss tiek klusi zemē tīts.*

/E.Vēveris./

Izsakām līdzjūtību Ilgvaram un Mārtiņam, no tēva un vectēva atvadoties.
Andris un Harijs

Kas smagāks vēl var būt,

Pa dzīves taku ejot,

Kā atdot zemei to,

Kas sirdij tuvs un dārgs.

/I.Lasmanis./

Līdzjūtība Līksmai, dēlu mūžībā pavadot.
Ziedleju mājas kaimiņi

Izsakām līdzjūtību Imantam, dēlu NORMUNDU mūžībā pavadot.
Ziedleju mājas kaimiņi

*Vējš piekļauvē ar tumsas spārnu,
Dziest gaisma – klusums mūžu sedz.*

/V.Kokle-Līviņa./

Visdziļākā līdzjūtība tuviniekiem, NORMUNDU KLEINBERGU mūžībā pavadot.
Bangū mājas iedzīvotāji

*Koks nezina, kad vētrā tas lūzīs,
Ne cilvēka sirds, kad pukstēt tā stās.*

/O.Rikmanis./

Izsakām dziļu līdzjūtību Kleinbergu ģimenei, no NORMUNDA atvadoties.
Bredovsku, Freibergu un Veidemo ģimenes

*Vairs tikšanās gaišuma nebūs,
Ir atdots un paņemts viss.*

/Ā.Elksne./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Inetai un pārējiem tuviniekiem, NORMUNDU KLEINBERGU mūžībā pavadot.
Dūdiņu ģimene

*Gaisma, kas cilvēkā dzīvo,
Un siltums, ko izstaro sirds,
Tas nezūd, tas paliek un mirdz.*

/V.Egle./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Anitai Strujevicai, brāli zaudējot.
SIA *Kuldīgas Tekstils* kolektīvs

*Vēl siltums paliks, paliks vēl aiz tevis.
Un atmiņas kā maza saule degs.*

/P.Priede./

Skumju brīdī esam kopā ar Anitu Strujevicu, no brāļa atvadoties.
Anitas līniju meitenes

Reģ. Nr. 46103000234
Ventspils iela 15, Kuldīga, LV-3301

izsludina konkursu uz vakanto klientu apkalpošanas daļas **SANTEHNIKA amatu** uz nenoteiktu laiku.

Darba pienākumi

- Ūdens patēriņa skaitītāju ierīkošana un nomaiņa

Prasības

- Pieredze santehniķa darbā
- Autovadītāja apliecība (B kategorija)

Mēs piedāvājam

- Labus darba apstākļus un atsaucīgu kolektīvu
- Stabili atalgojumu – 900 EUR bruto

CV sūtīt e-pastā kuldigas.udens@kuldiga.lv

līdz 2023. gada 31. martam.

Sīkāka informācija pa tālr. 63320850, udens.kuldiga.lv.

Kurzemnieku aprīlim var abonēt

līdz 29. martam:

- www.abone.pasts.lv (ietaupot 1,50 eiro),
- www.kurzemnieks.lv/abone (ietaupot 1,50 eiro),
- pastā,
- pie pastniekiem,
- redakcijā (ietaupot 1,50 eiro);

līdz 20. martam

pa informatīvo tālruni 67008001 vai 27008001.

DRUKĀTO laikrakstu var abonēt mūsu portālā www.kurzemnieks.lv.

Ir divas iespējas.

1. Abonēt tikai e-avīzi.
2. Vienlaikus ar e-avīzi pasūtīt drukāto avīzi, kas jums tiks atnesta pastkastītē.

Jānorāda, vai vēlaties ar TV un radio programmu vai bez tās.

To var izdarīt, ieejot portālā un labajā augšējā stūrī nospiežot ikonu *Abonē*. Ja ir neskaidrības, var zvanīt pa tālr. 63324881.

VĀRDADIENAS

No 18. līdz 25. martam

- 18. Adelīna (669), Ilona (7252)
- 19. Jāzeps (1151), Juzefa (206)
- 20. Irbe (39), Made (67)
- 21. Benedikts (32), Benedikta (29), Dzeme (4), Una (1286), Unigunde (8)
- 22. Dziedra (1), Tamāra (5063), Gabriela (1849), Gabriels (1157)
- 23. Mirza (1574), Žanete (587), Žanna (3761)
- 24. Izidors (21), Kazimirs (278)
- 25. Māra (4268), Marita (1235), Mārīte (4082), Mare (97)

Populārākie: Ilona un Gabriels.

lesaukas rodas pašas

Adelīna Anna Ziemele, Kurzemes Radio dīdžejs:
 – Manu vārdu izvēlējās brālis. Vecāki bija izveidojuši sarakstu no vairākiem, kas gāja pie sirds, un gala lēmumu atstāja brāļa rokās. Viņam iepatikās tajā laikā nepopulārs vārds – Adelīna. Bērībā viņam tas nepatika, jo likās ļoti atšķirīgs, neierasts, taču, laukam ejot, viss mainījās uz pretējo pusi. Tagad šķiet, ka vārds ir daļa no personības, un tā ir raiba – gluži kā vārds Adelīna. Kādam ir gadījies nosaukt par Adeli, kādam par Elīnu, bet kopumā problēmu nav. Arī ārpus Latvijas cilvēkiem ir viegli manu vārdu saprast un izrunāt. Iesaukas ir Ade, Adžene, Adžuks, Adža – šādi mani sauc draugi un jaunieši Kuldīgā. Par Adelīnīti sauc trenerīte, par Adelīnu – *Kurzemes Radio* kolēģi. Vārds vienkārši prasās pēc locīšanas, īsināšanas un citādas raibināšanas, tāpēc arī iesaukas radušās.

Amanda Gustovska
 Adelīnas Annas Ziemeles arhīva foto

JOKI

Sarunāties ar sevi nav nekas slikts. Un nav slikti arī sev atbildēt. Taču ir skumji, ja jums vairākas reizes nākas kaut ko atkārtot, jo pats neklusējāties.

Interesanti, vai dienesta suņi pārējos suņus uzskata par neveiksmīgiem bezdarbniekiem vai arī apskauž par to, ka nav jāiet uz darbu.

Dārgais Facebook! Lūdzu, pārstāj man piedāvāt pievienot cilvēkus, kurus es varētu pazīt! Es viņus jau pazīstu, un man viņi nepatīk.

SIA "LĀSES AM" GAĻAS LIELLOPU SAIMNIECĪBA KOLUMBI

AICINA PIEVIENOTIES KOMANDAI

Ja esi atbildīgs, motivēts un vēlies strādāt profesionālā kolektīvā, tad aicinām tieši Tevi pievienoties un kopīgi sasniegt izvirzītos mērķus. **Meklējam papildspēkus - palīgstrādnieku un traktoristu** ikdienas darbam saimniecībā. Piedāvājam:

- atalgojumu pārbaudes laikā no 1200 € bruto
- sociālās garantijas un veselības apdrošināšanu

PRASĪBAS

- Vēlma pieredze lopkopībā (iepriekšēja pieredze darbā ar liellopiem tiks uzskatīta par priekšrocību)
- Pieredze darbā ar lauksaimniecības tehniku
- Vēlme mācīties un pilnveidoties

CV lūdzam sūtīt uz e-pasta adresi daasha@inbox.lv

Vairāk informācijas zvanot Dacei Melderai 26670102

Koncerts

Fransiss Pulenks
 ērģelēm, stīgām un timpāniem

Rēkviēms

Gabriels Forē

25.03. 18.00

Laura Grecka (mezosoprāns)
 Rihards Ilmačanovskis (baritons)
 Aigars Reinis (ārģeles)
 Ventspils Kamerorkestris
 Jauktais koris „Ventspils”
 Diriģents Aigars Meri
 Koncertu vada Liene Jakovļeva

www.koncertzalelatvija.lv

INICIĀLĀS ATĪSTĪBAS PLĀNS 2020
 EUROPA SAVIENĪBA
 Eiropas Reģionālās attīstības fonda

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ
 Projektu finansē REACT-EU finansējums pandēmijas krīzes seku mazināšanai.

Lasi mūs arī internetā:
www.kurzemnieks.lv

Esi mūsdienīgs!
www.307.lv
 Sludinājumus laikrakstā Kurzemnieks
iesniedz ērti no sava datora
 307.lv

LAIKAZIŅAS

Pavasaris tomēr klāt

Pēc krasajām laikapstākļu pārmaiņām, kad sals strauji mijās ar atkušņiem, ir jūtams, ka pavasaris jau klāt. Šīs nedēļas nogale vairs nebiedēs ar puteni un stipru vēju, un temperatūra pakāpsies pat līdz +12 grādiem.

Pirmdien, 20. martā, 23.24 sāksies astronomiskais pavasaris. Šogad gandrīz vienlaikus pietuvojies meteoroloģiskais pavasaris, bet par Kurzemi jā-saka: šeit tas atgriezies. Valsts rietumos diennakts vidējā temperatūra piecas dienas virs nulles bija jau februāra sākumā. Liepājā, Ventspilī un citviet meteoroloģiskais pavasaris iestājās agrākajā iespējamajā datumā – 7. februārī. Vēl pāris nedēļu temperatūra bija krietni virs normas, 14. februārī pat pārspēts šī datuma nacionālais siltuma rekords – Rucavā +8,3 grādi. Taču februāra otrajā pusē

pēkšņi uznāca bargs sals, dzēšot prognozes, ka aukstākās dienas jau garām. 23. februārī Zosēnos fiksēti –23,7 grādi, bet pagājušajā piektdienā sasniedzot pat –26,4 grādus. Vairākās vietās Vidzemē pārspēts aukstuma rekords, jūtams sals bija arī Kurzemē (–14 Stendē), taču pagājušajā gadsimtā bijuši vairāki gadi, kad marta pirmā pusē ir vēl aukstāka. 10. marta aukstuma rekords sasniegts 1956. gadā, kad Zosēnos bija –27,2 grādi. Savukārt šonedēļ vairākās vietās bija jauns siltuma rekords, tostarp 14. martā Kolkā +12,7 grādi. Talsu pusē krasā laikapstākļu maiņa vispīlgtākā: vēl nedēļas nogalē viena no biežākajām sniega segām Kurzemē, bet jau otrdien saulainajās vietās no tās nekas nebija palicis pāri.

Ceturtdienas naktī temperatūra atkal noslīdēja zem nul-

les (izņemot jūras piekrasti), saulainās dienas iesila līdz +7 grādiem, bet naktī temperatūra nokrita līdz nullei, vidienē un austrumos pat līdz –8 grādiem. Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs izplatīja dzelteno brīdinājumu paaugstināta ūdens līmeņa dēļ. Visdraudīgākie ir paļi Vidzemē.

Viduskurzemē brīvdienās debesis mākoņainas, bet arī saule uzspīdēs. Naktī temperatūra ne zemāka par +2, bet dienā +8 vai augstāk. Sestdien D vējš brāzmās līdz 14 m/sek., svētdien norims, iegriežoties no A puses. Arī nākamā nedēļa sāksies ar sausu laiku, pirmdien biežāk spīdēs saule, bet otrdien gaidāms lietus. Lietaina vēl trešdienas rīta pusē, bet vakarā gaiss kļūs dzeštrāks, un naktī būs neliels sals.

Daina Tafelberga

LOGI UN DURVIS

Pavasara atlaides logiem līdz 28%
 Akcija līdz 31.03.2023.

- ŽALŪZIJAS
- GARĀŽU VĀRTI
- METĀLA DURVIS
- PRETINSEKTU SIETI
- PVC LOGU UN DURVJU REMONTS

www.montaznieksde.lv
 Tel. / fax 63323281, mob. 26179829

MONTĀŽNIEKS DE